[2023] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਵਾਈ ਬਾਲਾਜੀ

ਬਨਾਮ

ਕਾਰਤਿਕ ਦੇਸਾਰੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ.

(2023 ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1671-1673)

16 ਮਈ, 2023

[ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਾਰੀ ਅਤੇ ਵੀ. ਰਾਮਾਸੁਬਰਾਮਣੀਅਨ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 – ਐਸ ਐਸ.3, 2(1)(ਯੂ) – ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ – ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988 – ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਨਕਦ ਘੋਟਾਲਾ – ਭਾਵੇਂ ਆਮਦਨ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਪਰਾਧ/ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਪੱਤੀ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਸ.3 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬੁਨਿਆਦ/ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੱਥ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਈਡੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਹੋਲਡ: ਸਾਰੀਆਂ ਤਿੰਨ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਜਨਤਕ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲੈ ਕੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਹਨ - ਇਹ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਰਕਮ ਹੈ ਜੋ ਜੁਰਮ 2(1)(ਯੂ) - ਦੀ ਕਮਾਈ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ - ਸਿਰਫ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ - ਐਸ.3 ਵਿੱਚ 6 ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ "ਪ੍ਰਾਪਤੀ" ਹੈ - ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, "ਪ੍ਰਾਪਤੀ" ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਪਰ "ਵਰਤਦਾ" ਹੈ, ਉਹ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ "ਵਰਤੋਂ" ਹੈ ਐਸ.3 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ - ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਐਸ.3, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ; ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ; ਅਤੇ ਉਤਪਾਦ - ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਪੈਸਾ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ - ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ ਸਿਆਮੀ ਜੁੜਵਾਂ ਵਰਗੀ ਹੈ - ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਕਿ ਈ.ਡੀਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੁਨਿਆਦੀ/ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ ਹੈ - ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹਨ, ਉਥੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ -ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਈਡੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰੇ-

ਵਾਈ. ਬਾਲਾਜੀ ਬਨਾਮ ਕਾਰਤਿਕ ਦੇਸਾਰੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ.

ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ "ਐਕਵਾਇਰ" ਇੱਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ ਜੋ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ - ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਲੀਲਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਿਰ ਹਨ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ - ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਨਕਦ ਘੁਟਾਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ - ਇਮਪੱਗਡ ਆਰਡਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਡੀ ਨੇਵੋ ਜਾਂਚ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ - 'ਡੀ', ਜਿਸਦੀ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 2015 ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੰਬਰ 441 ਵਿੱਚ ਪਰਤ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਸੱਚੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇੱਕ ਟਰੋਜਨ ਘੋੜਾ ਬਣ ਗਿਆ, ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ - ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਤਿੰਨ ਕੇਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਸਨ, ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਢਿੱਲ-ਮੱਠ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ 'ਡੀ' ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ - ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ - ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਸਗੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ 2020-08-2022 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ - ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਆਰਡਰ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਤਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਝ ਹੋਰ - ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 - ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988

ਸਿਧਾਂਤ/ਸਿਧਾਂਤ - ਤਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ - ਕੀ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੇ ਨਾਲ ਟੈਗ ਕਰੇ। ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ - ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ: ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟਿਸ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਪੂਰਵ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ

ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ, ਜੇਕਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਿਆਂਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ, ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਲੰਬਿਤ ਜਾਂਚਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਠੱਪ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ - ਦੋਸ਼ੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ - ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਡੀਟੀਡੀ 01.09.2022 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਈਡੀ ਉਸ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002-ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਕਰੱਪਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1988 - ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹੇ ਗਏ ਸਨ।

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 - ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ - ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੂਲਜ਼ ਆਫ਼ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ, 2019 – ਆਰ.ਆਰ.231(3), 237 – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਰ. ਆਰ.231 ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ - ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਣ-ਨਿਸ਼ਾਨਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਣ-ਨਿਸ਼ਾਨਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ - ਇਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਈ.ਡੀਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਯੂ.ਆਰ237 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸਹੀ ਕਾਪੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ - ਇਹ ਆਰ.231(3) ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਐਸ.65 ਬੀ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ, ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਐਸ65 ਬੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਈ.ਡੀਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਮਤਲਬ ਕਿ ਉਹ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡ - ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ, 1872 - ਐਸ 65 ਬੀ - ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 - ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988 - ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ - ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਨਕਦ ਘੁਟਾਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ - ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ - ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੈ ਰਾਜ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ

ਵਾਈ. ਬਾਲਾਜੀ ਬਨਾਮ ਕਾਰਤਿਕ ਦੇਸਾਰੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ.

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਉਦੋਂ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਸੀ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਇੱਕ ਅਪਵਿੱਤਰ ਗਠਜੋੜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਰਹਿਮ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਕੀ ਸੀ? ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਨਿਆਂ, ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ, ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਟ੍ਰੇਲ ਨੂੰ ਦੋਸਤਾਨਾ ਮੈਚ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਅੱਗੇ, ਬੇਨਤੀਆਂ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਟਿੱਡੇ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿਚ ਉਸੇ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ - ਇਸ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਲੋਕਸ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦਾ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੂਲਜ਼ ਆਫ਼ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ, 2019 – ਆਰ ਆਰ.207(12), 210 – ਕੁਝ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਯੂ.ਐਸ. ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ - ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ: ਆਰ.207(12) ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। - ਆਰ. 210 "ਤੀਜੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ" - ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਦੀ ਕੋਈ ਪਹੁੰਚ ਸੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਸਨ - ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਜਿਸ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ - ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 - ਐੱਸ.164।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ - ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਨਕਦ ਘੁਟਾਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ - ਸਿਆਸੀ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ - ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ 08.03.2021 ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਪੀਸੀ ਐਕਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ ਸੀ - ਫੜਿਆ ਗਿਆ: ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸਾਲ 2015 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। 08.03.2021,

ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਜੇ ਦਫਤਰ ਦੀ ਢਾਲ ਨੇ 2015 ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸਪਲਿੰਟਰ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਢਾਲ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਅਗਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਮੰਤਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988।

ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ - ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਲੀ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੀ - ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: ਇਹ ਇੱਕ ਸਫਲ ਹੋਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਭਵ ਹੈ ਪਾਰਟੀ (ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ) ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ - ਪਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ ਉਹ ਸੀ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ, ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ - ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਵੀ ਨਾ ਹੋ ਸਕਣ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 - ਸਿਧਾਂਤ/ ਸਿਧਾਂਤ - ਵਿਲੀਨਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ

ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਹੋਲਡ: 1. ਤਿੰਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਢਾਹ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਦਰਅਸਲ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਢਿੱਲ-ਮੱਠ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਸਗੋਂ 'ਡੀ' ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ 'ਡੀ' ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਤੀ 29.10.2015 ਜਿਸ ਕਾਰਨ 2015 ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੰਬਰ 441 ਵਿੱਚ 10 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 406 ਅਤੇ 420 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ। ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ 13.06.2017 ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 173(2) ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 2017 ਦੇ ਸੀ.ਸੀ. ਨੰਬਰ 3627 'ਚ ਕੈਲੰਡਰ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।'ਡੀ' ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 173(2) ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। 'ਡੀ' ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਅੰਕ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰ

ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ, ਉਹ ਧਾਰਾ 173(8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਮ ਕਰ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਸਮੇਤ 2021 ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 24 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਚਤ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 'ਡੀ' ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਵੀ 2021 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਓਪੀ ਨੰ. 15122 ਵਿੱਚ 31.10.2022 ਦੇ ਅਪ੍ਰੈਟਿਵ ਆਰਡਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਿਤੀ 08.09.2022 ਦੇ 2022 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1514-1516 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2022 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1514-1516 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 08.09.2022 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 45 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ, "ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਨਤਮ ਵੀ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ।'' ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਕਤ ਰਾਏ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪਤਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੈ। **[ਪਾਰਾ 19-22, 25][1054- ਬੀ - ਜੀ; 1055- ਡੀ; 1056- ਸੀ - ਡੀ]**

2. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਸਿਧਾਂਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਪ੍ਰਦੂਸ਼ਤ ਰਹੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਅਪਵਿੱਤਰ ਗਠਜੋੜ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਰਹਿਮ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਸੱਲੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਹਨ,

ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਚਕਾਰ ਜੋ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝਗੜੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਨਿਆਂ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੋ ਟੀਮਾਂ ਹਨ, ਪਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਕੌਣ ਕਿਸ ਟੀਮ ਲਈ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਚ ਕਿੱਥੇ ਫਿਕਸ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, 2022 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1514-1516 ਵਿੱਚ ਪੀ. ਧਰਮਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸ਼ਨਮੁਗਮ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕਸ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਟਿਕਾਣੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦਾ। **[ਪਾਰਸ 33, 34][1060- ਡੀ - ਐੱਚ; 1061- ਏ]**

3. ਨਿਯਮ 207(12) ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਗੁਪਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ 207(12) ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ "... ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ"। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 210 "ਤੀਜੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ"। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਦੇ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। **[ਪਾਰਸ 39-41][1062- ਡੀ ਈ , ਜੀ - ਐਚ ;]**

4. ਕਿ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਸਾਲ 2015 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 08.03.2021 ਤੱਕ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀ ਢਾਲ ਨੇ 2015 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਸਪਲਿੰਟਰ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਤੱਕ ਉਸ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਢਾਲ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾਈ ਗਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਅਗਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਮੰਤਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਿਆਸੀ ਬਦਲਾਖੋਰੀ. **[ਪੈਰਾ 44][1064- ਡੀ - ਐੱਫ]**

ਜਨਤਾ ਦਲ ਬਨਾਮ ਐਚ.ਐਸ. ਚੌਧਰੀ (1992) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 305 : [1992] 1 ਸਮਰਥਨ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 226; ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1992) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 653 - ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

5. ਚਿੰਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੀ. ਗਣੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ, ਜੋ ਕਿ 2020 ਦੇ ਸੀ.ਸੀਨੰਬਰ 19 ਵਜੋਂ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਲਈ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਵੀ. ਗਣੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ 2,00,000/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ 4,50,000 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। /- ਡਰਾਈਵਰ, ਕੰਡਕਟਰ ਜਾਂ ਮਕੈਨਿਕ ਦੀ ਹਰ ਪੋਸਟ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ। ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਕੇ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਇਸ ਵੀ. ਗਣੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਬਦਲੇ ਨਕਦ ਘੁਟਾਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਡੀ ਨੇਵੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼. **[ਪੈਰਾ 47][1065- ਸੀ-ਡੀ]**

6. ਈ.ਡੀਨੇ 29.07.2021 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ, ਕੇਵਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 173(8) ਦੇ ਤਹਿਤ, 2021 ਦੇ ਸੀ.ਸੀਨੰਬਰ 24 ਵਿੱਚ, ਪੀ.ਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਸਮੇਤ, ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ 2015 ਦੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੰ. 441 ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 2017 ਦੀ ਸੀ.ਸੀਨੰ. 3627 ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਇਹ 2021 ਦੀ ਸੀ.ਸੀਨੰ. 24 ਬਣ ਗਈ ਸੀ)। 08.03.2021 ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 173(8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ. ਸੇਂਥਿਲ ਬਾਲਾਜੀ (ਮੰਤਰੀ) ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਧਾਰਾ 406, 419, 420 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸਨ। 34 ਅਤੇ 120 ਬੀ, 465, 467, 471 ਅਤੇ 201 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀਧਾਰਾ 7, 12, 13(2) ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(1)(ਡੀ) ਅਤੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀਦੀ ਧਾਰਾ 109 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 120ਬੀ, 419, 420, 467 ਅਤੇ 471 ਅਤੇ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 7 ਅਤੇ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 200211 ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ 29.07.2021 ਨੂੰ ਕਸੂਰਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। **[ਪੈਰਾ 50][1066- ਬੀ - ਡੀ]**

7. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸੰਮਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਈਡੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਸ਼ਲੀਲ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 01.09.2022 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸੰਮਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਦੋਸ਼ੀ ਕੇਵਲ 01.09.2022 ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਲਈ, ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, (i) ਇੱਕ ਵਾਰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਖਾਰਿਜ 2021 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਕੇਸ ਨੰ.224 ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ; (ii) ਇੱਕ ਵਾਰ 2021 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਓ.ਪੀ. ਨੰ. 15122 ਵਿੱਚ ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; (iii) ਇੱਕ ਵਾਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਈ.ਡੀਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 30.03.2022 ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; (iv) ਇੱਕ ਵਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 30.07.2021 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ; ਅਤੇ (v) ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸਟੇਅ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗੀਤ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਲੀ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਲਈ ਅਗਾਊਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇੱਕ ਸਫਲ ਧਿਰ (ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ) ਲਈ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਪਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ, ਉਹ ਸੀ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਰਾਹ ਅਪਣਾ ਕੇ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। **[ਪਾਰਾ 67-70][1072- ਏ - ਐੱਫ]**

8.1 ਜੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ (ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 3 ਪੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ) ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਵਿਅਕਤੀ; (ii) ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ; ਅਤੇ (iii) ਉਤਪਾਦ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਹਨ, (i) ਜਿਹੜੇ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਜਾਂ (ii) ਉਹ ਜੋ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਜਾਂ (iii) ਉਹ ਜੋ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਹਨ; ਜਾਂ (iv) ਉਹ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ,

ਸੈਕਸ਼ਨ ਛੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ (i) ਛੁਪਾਉਣਾ; (ii) ਕਬਜ਼ਾ; (iii) ਪ੍ਰਾਪਤੀ; (iv) ਵਰਤੋਂ; (v) ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ; ਜਾਂ (vi) ਅਣਪਛਾਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਤਪਾਦ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 3 "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ" ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦ ਵਜੋਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ (i) ਵਿਅਕਤੀ; (ii) ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ; ਅਤੇ (iii) ਉਤਪਾਦ, ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੀਜੇ ਪਹਿਲੂ ਅਰਥਾਤ "ਉਤਪਾਦ", ਜਿਸਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਇੱਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(1)(ਯੂ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। **[ਪਾਰਾ 96 ਅਤੇ 97] [1088-ਏ - ਡੀ]**

8.2 ਤਿੰਨੋਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇੱਥੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਜਨਤਕ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਲੈ ਕੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 95 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦਾ ਪੈਸਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 2(1)(ਯੂ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ 'ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ' ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਕੋਈ ਰਾਕੇਟ ਸਾਇੰਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਹੀ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਝੂਠੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਤੋਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਉੱਥੇ ਛੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਹਨ, (i) ਛੁਪਾਉਣਾ; (ii) ਕਬਜ਼ਾ; (iii) ਪ੍ਰਾਪਤੀ; (iv) ਵਰਤੋਂ; (v) ਬੇਦਾਗ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ (vi) ਬੇਦਾਗ ਸੰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, "ਪ੍ਰਾਪਤੀ" ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ. ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੀ "ਵਰਤੋਂ" ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਜੁਰਮ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ "ਵਰਤੋਂ" ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਛੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਪ੍ਰੈਡੀਕੇਟ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 3, ਅਰਥਾਤ, (i) ਵਿਅਕਤੀ; (ii) ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ; ਅਤੇ (iii) ਉਤਪਾਦ। ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। (i) ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ; (ii) ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਗ਼ੀ ਧਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ; ਅਤੇ (iii) ਅੱਜ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੇ ਪੈਸੇ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਪੈਸਾ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। **[ਪਾਰਾ 99, 100][1089- ਏ - ਐੱਫ]**

8.3 ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਕਤਲ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕਿਸੇ ਭਾੜੇ ਦੇ ਕਾਤਲ ਦੁਆਰਾ ਲਾਭ ਜਾਂ ਕਤਲ ਲਈ ਕਤਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਕਰਨਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਸਿਆਮੀ ਜੁੜਵਾਂ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਅਟੁੱਟ ਸੰਪਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਧਾਰਾ 2(1)(ਯੂ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਈ.ਡੀਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੁਨਿਆਦੀ/ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ (i) ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ; (ii) ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ (iii) ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ। ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਕਾਲੇ ਧਨ ਨੂੰ ਸਫੈਦ ਬਣਾਉਣਾ. **[ਪਾਰਾ 102, 104][1089- ਜੀ - ਐੱਚ; 1090- ਏ, ਈ - ਐੱਫ]**

8.4 ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਈ.ਡੀਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰੇ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ "ਪ੍ਰਾਪਤੀ" ਇੱਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ ਜੋ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਉਤਪੰਨ "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕਿ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਇੱਕ ਮੱਛੀ ਫੜਨ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਈਡੀ ਦੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇੱਕ ਸਵੈ-ਸੇਵੀ ਦਲੀਲ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਈ.ਡੀਕਿਸੇ ਅਗਾਊਂ

ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਹੋਣ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਈਡੀ 'ਤੇ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਡਰਾਮਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੱਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਈਡੀ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 2016 ਤੋਂ 2021 ਤੱਕ ਲੰਮੀ ਰੱਸੀ ਦੇਣ ਲਈ ਈਡੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ, ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਲੀਲਾਂ। ਈ.ਡੀਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਿਰ ਹਨ। **[ਪਾਰਾ 112-114][1092- ਬੀ - ਐੱਫ]**

9. 2022 ਦੀ ਰੀਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 219 ਵਜੋਂ ਰਿਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟਿਸ, ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਪੂਰਵ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ, ਜੇਕਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਿਆਂਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਤਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਪਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂਚਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਠੱਪ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, 25.08.2022 ਨੂੰ 2022 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.) ਨੰ. 219 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਦੋ ਮੁੱਦੇ (i) ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਈ.ਸੀ.ਆਈ.ਆਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ; ਅਤੇ (ii) ਸਬੂਤ ਦੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਰਿਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪਿਗੀਬੈਕ ਰਾਈਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 01.09.2022 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਸਿਰਫ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਈਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਦਲੀਲ ਦੇਣ। ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਣ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਯੋਗ ਹੈ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮਿਤੀ 01.09.2022 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਈਡੀ ਹੁਣ ਉਸ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹੇ ਗਏ ਸਨ। **[ਪਾਰਾ 116-119][1093-ਏ - ਐੱਫ]**

ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ 2022 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ.929 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

10. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਯਮ, 2019 ਦੇ ਨਿਯਮ 231(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 65ਬੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ ਦਲੀਲਾਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹਨ। . ਨਿਯਮ 231 ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਨਿਯਮ 231(3) ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਣ-ਨਿਸ਼ਾਨਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜੋ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਈਡੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 237 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹੀ ਕਾਪੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ 231(3) ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65ਬੀ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿਵੇਂ ਖੜ੍ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 65ਬੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਈ.ਡੀਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਸ ਲਈ, 2022 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਓਪੀ ਨੰ. 5726 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 30.03.2022 ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। **[ਪਾਰਾ 122-124][1094 - ਸੀ - ਐੱਫ]**

11. ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 31.10.2022 ਦੇ 2021 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਓ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 15122 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਲਈ ਉਕਤ ਮੂਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰੇਗੀ।

(ii) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮਿਤੀ 01.09.2022 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਆਰਡਰ ਮਿਤੀ 01.09.2022 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਿੰਨੋਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। (iii) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 30.03.2022 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (iv) ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਸੰਬੰਧੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 27.11.2019 ਅਤੇ 01.11.2021 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗਾ ਅਤੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਰ/ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰੇਗਾ। (v) ਕੰਟੈਂਪਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਆਈ.ਏ. 2023 ਦੇ ਨੰਬਰ 26257 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। **[ਪੈਰਾ 133][1096- ਐੱਫ ਐੱਚ; 1097-ਏ-ਸੀ]**

ਪੀ. ਧਰਮਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸ਼ਨਮੁਗਮ 2022 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ.1186; ਧਰਮਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸ਼ਨਮੁਗਮ 2022(13) ਸਕੇਲ 142; ਵਿਨੈ ਤਿਆਗੀ ਬਨਾਮ ਇਰਸ਼ਾਦ ਅਲੀ ਉਰਫ ਦੀਪਕ (2013) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 762 : [2012] 13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1005; ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ (2007) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 732 : [2006] 6 ਸਮਰਥਨ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 290; ਬਿਹਤਾ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਐਂਡ ਕੇਨ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਯੂਨੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਬੈਂਕ ਆਫ ਬਿਹਾਰ ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 389: [1967] ਐਸਸੀਆਰ 848; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਗਣਪਤੀ ਡੀਲਕਾਮ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ (2023) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 315; ਸ਼ੌਕੀਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦੇਸਾ ਸਿੰਘ (1970) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 881; ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਬਨਾਮ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ 2022 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਡੈਲ 514; ਈ.ਡੀਸੀ ਆਰ ਐੱਲ ਰਾਹੀਂ ਪਾਰਵਤੀ ਕੋਲੂਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ। ਅਪੀਲ ਨੰ.1254/2022 ਮਿਤੀ.16.08.2022; ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਸ ਐਲ ਪੀ(ਸੀ) ਨੰਬਰ 13103 ਆਫ਼ 2019; ਥਾਮਸ ਫ੍ਰੈਂਕੋ ਰਾਜੇਂਦਰ ਦੇਵ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ (ਸੀ) ਨੰ.366/2022 ਮਿਤੀ 12.05.2022; ਕੰਤਾਰੂ ਰਾਜੀਵਾਰੂ (ਧਰਮ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਮੁੜ-9 ਜੇ. ਵਿੱਚ) ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਅਨ ਯੰਗ ਲਾਇਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (2020) 9 ਐਸਸੀਸੀ 121; ਅਸਗਰ ਅਲੀ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ 2022 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 3095; ਦਾਊਦੀ ਬੋਹਰਾ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ 2023 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 129; ਬਦਰੀਨਾਥ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ (2000) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 395 : [2000] 3 ਸਮਰਥਨ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 573; ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੁਥੇਨਕਾਵੂ ਐਨਐਸਐਸ ਕਰਯੋਗਮ (2001) 10 ਐਸਸੀਸੀ 191; ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ (2011) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 770: [2011] 15 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ540; ਉੱਤਰੀ ਰੇਲਵੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ, ਜੋਧਪੁਰ ਬਨਾਮ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਰਾਜਸਥਾਨ, ਜੈਪੁਰ (1967) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ476; ਸਾਕਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (2004) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 518 : [2004] 2

ਸਮਰਥਨ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ723; ਦਾਊਦੀ ਬੋਹਰਾ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2005) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 673 : [2004] 6 ਸਮਰਥਨ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ1054 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਟ੍ਰੀਟ ਟਰਾਮਵੇਜ਼ ਬਨਾਮ ਲੰਡਨ ਕਾਉਂਟੀ ਕੌਂਸਲ (1898) ਏ.ਸੀ 375 (378); ਰੈੱਡਕਲਿਫ ਬਨਾਮ ਰਿਬਲ ਮੋਟਰ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (1939) ਏ.ਸੀ 215 (245) - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2012] 13	**ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1005**	**ਪੈਰਾ 26 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ**
[1992] 1	**ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 226**	**ਪੈਰਾ 45 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ**
(1992) 4	**ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 653**	**ਪੈਰਾ 45 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**
[2006] 6	**ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 290**	**ਪੈਰਾ 60 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ**
[1967]	**ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 848**	**ਪੈਰਾ 72 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ**
(2023) 3	**ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 315**	**ਪੈਰਾ 74 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**
(1970) 3	**ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 881**	**ਪੈਰਾ 78 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**
[2006] 6	**ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 290**	**ਪੈਰਾ 78 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**
(2020) 9	**ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 121**	**ਪੈਰਾ 81 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**
[2000]	**3 ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 573**	**ਪੈਰਾ 82 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**
(2001) 10	**ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 191**	**ਪੈਰਾ 82 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**
[2011] 15	**ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 540**	**ਪੈਰਾ 82 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ**
[1967] 2	**ਐਸਸੀਆਰ 476**	**ਪੈਰਾ 84 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ**
[2004] 2	**ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 723**	**ਪੈਰਾ 85 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ**
[2004] 6	**ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1054**	**ਪੈਰਾ 85 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ : 2023 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1671-1673।

2022 ਦੇ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਨੰਬਰ 18213, 18209 ਅਤੇ 12159 ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 01.09.2022 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ। ਨਾਲ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1674, 1677, 1675-1676, 1678, 1658-1661, 1663-1664, 1662, 1679 ਆਫ਼ 2023, ਕੰਟੈਂਪਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰ. 750-7518 ਦੀ ਸੀ -1682 , 2023 ਦਾ 1665

ਵਾਈ. ਬਾਲਾਜੀ ਬਨਾਮ ਕਾਰਤਿਕ ਦੇਸਾਰੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ.

ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਏ.ਐੱਸ.ਜੀ., ਅਮਿਤ ਆਨੰਦ ਤਿਵਾਰੀ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਗੋਪਾਲ ਸੰਕਰਨਾਰਾਇਣ, ਸੀ.ਏ. ਸੁੰਦਰਮ, ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ, ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ, ਸਿਧਾਰਥ ਦਵੇ, ਸਿਧਾਰਥ ਅਗਰਵਾਲ, ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐੱਸ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਏ ਲਕਸ਼ਮੀਨਾਰਾਇਣਨ, ਬੀ ਕਰੁਣਾਕਰਨ, ਨਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ, ਬਾਲਾਜੀ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੌਰੀ ਪਸਰੀਚਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਪ੍ਰਿਆ, ਸ਼ਿਵਾ ਕੇ., ਦੇਵਮਾਂਸ਼ੂ ਬਹਿਲ, ਰੋਹਨ ਦੀਵਾਨ, ਲਕਸ਼ਮੀ ਰਾਓ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਾਹਨਵੀ ਦੂਬੇ, ਡੀ. ਰਘੂ, ਸਥੀਰੇਸਨ, ਐਸ.ਸੀ.ਵੀ. ਵਿਮਲ ਪਾਨੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਰਿਮਾ ਜੈਨ, ਬਾਲਾਜੀ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਸ਼ਾ ਰੋਹਤਗੀ, ਨਕੁਲ ਮੋਹਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੀਆ ਢੀਂਗਰਾ, ਦੇਵਾਂਸ਼ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਭਰਤ ਮੋਂਗਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੋਹਿਣੀ, ਜ਼ਫਰ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਾਰੋਰੀਆ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ, ਐਨ. ਪ੍ਰਣਵ ਸਚਦੇਵਾ, ਜਤਿਨ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੇਹਾ ਰਾਠੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ, ਐਸ. ਸੇਂਥਿਲ, ਸੀ. ਪਾਂਡੀਅਨ, ਐਮ. ਥੰਗਾਥੁਰਾਈ, ਆਦਿਤਿਆ ਕਿਸ਼ੋਰ ਤਿਆਗੀ, ਟੀ.ਐਸ. ਨੰਦਾ ਕੁਮਾਰ, ਯੂਸਫ, ਡਾ. ਰਾਮ ਸੰਕਰ, ਐਨ. ਭਰਨੀ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਸ਼ਾ ਨਾਗਾਰਾਜਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੂਪਾਲੀ ਸੈਮੂਅਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਮੇਧਾ ਰਾਏ ਸਰਕਾਰ, ਆਨੰਦ ਕੁਮਾਰ ਵੀ., ਜੀ ਜੈ ਸਿੰਘ, ਐਮ.ਐਸ. ਰਾਮ ਸੰਕਰ ਅਤੇ ਕੋ, ਸੇਂਥਿਲ ਜਗਦੀਸਨ, ਸਜਲ ਜੈਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਸੂਯਾ ਚੌਧਰੀ, ਰੁਦ੍ਰਾਦਿੱਤਿਆ ਖਰੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਸ਼ਾ ਰੋਹਤਗੀ, ਨਕੁਲ ਮੋਹਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੀਆ ਢੀਂਗਰਾ, ਭਰਤ ਮੋਂਗਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਲੀਨਾ ਮਰੀਨ ਮੈਥਿਊ, ਸਮਯਕ ਜੈਨ, ਮੁਹੰਮਦ। ਓਵੈਸ, ਆਕਾਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਗੌਰਵ ਅਗਰਵਾਲ, ਮਯੰਕ ਪਾਂਡੇ, ਅਸ਼ੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡੇ, ਅਰਕਜ ਕੁਮਾਰ, ਮਾਧਵ ਸਿੰਹਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀਬਾਲੀ ਦੱਤਾ, ਕਾਨੂ ਅਗਰਵਾਲ, ਵਿਵੇਕ ਗੁਪਤਾ, ਜ਼ੋਹੇਬ ਹੁਸੈਨ, ਡਾ: ਜੋਸਫ ਅਰਿਸਟੋਟਲ ਐਸ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇਵਯਾਨੀ ਗੁਪਤਾ, ਸ਼ੋਭਿਤ ਦਿਵੇਦੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੈਦੇਹੀ ਰਸਤੋਗੀ, ਕਾਨੂ ਅਗਰਵਾਲ, ਵਿਵੇਕ ਗੁਪਤਾ, ਸ਼ਾਰਦ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘਾਨੀਆ, ਜ਼ੋਹੇਬ ਹੁਸੈਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਵਿਆ ਪਾਂਡੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਨੇਹਾ ਬੋਤਵੇ, ਐਡਵ. ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ. ਰਾਮਾਸੁਬਰਾਮਣੀਅਨ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ(ਜ਼) ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 2. ਦੇਰੀ ਮਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। 3. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਵੀ. ਰਾਮਾਸੁਬਰਾਮਣੀਅਨ, ਜੇ.

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਜ਼) ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

2. ਦੇਰੀ ਮਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ।

3. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

4. ਦੋ ਸੁਤੰਤਰ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ, ਇੱਕ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 31.10.2022 ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਬੈਚ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 1 ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 01.09.2022 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ, ਵੱਖ-ਵੱਖ

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, " ਈ.ਡੀ "

ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ (i) ਡੀ-ਫੈਕਟੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਓ; (ii) ਤੀਜੀ ਧਿਰ; (iii) ਦੋਸ਼ੀ; ਅਤੇ (iv) ਈ.ਡੀਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਬੈਚ ਦੇ ਨਾਲ ਆਏ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਕਤ ਦੋ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਬੈਚ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਵੀ ਹਨ, ਇਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਤ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੋ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਹੈ।

5. ਅਸੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਸ਼੍ਰੀ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੌਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਈ.ਡੀਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਸੰਕਰਨਾਰਾਇਣ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਜੀ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ, ਇੱਕ ਧਿਰ (ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਇੱਕ ਐਨ.ਜੀ.ਓ), ਸ਼੍ਰੀ ਕਪਿਲ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ। ਸਿੱਬਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਏ. ਸੁੰਦਰਮ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਧਿਰ (ਦੋਸ਼ੀ), ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੀ. ਮੋਹਨਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਅਗਰਵਾਲ, ਡੀ ਫੈਕਟੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸਿੱਖੇ। , ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ।

ਪਿਛੋਕੜ ਤੱਥ

6. ਮੌਜੂਦ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਬੈਚ ਦੀਆਂ ਜਟਿਲਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਤੱਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

(i) ਨਵੰਬਰ 2014 ਵਿੱਚ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨੰਬਰ 1/2014 ਤੋਂ 5/2014 ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਸਾਮੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਰਾਈਵਰਾਂ (746 ਅਸਾਮੀਆਂ) ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ।), ਕੰਡਕਟਰ (610 ਅਸਾਮੀਆਂ), ਜੂਨੀਅਰ ਟਰੇਡਸਮੈਨ (ਟ੍ਰੇਨੀ) (261 ਅਸਾਮੀਆਂ), ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਟ੍ਰੇਨੀ) (13 ਅਸਾਮੀਆਂ) ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਟ੍ਰੇਨੀ) (40 ਅਸਾਮੀਆਂ);

(ii) 24.12.2014 ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊਆਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਨੇ 29.10.2015 ਨੂੰ ਚੇਨਈ ਪੀ.ਐਸ ਸੀ.ਸੀਬੀ ਕੋਲ 10 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ, ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਸਨੇ 2,60,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ। ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਲਈ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੰਡਕਟਰ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਪਲਾਨੀ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਕੰਡਕਟਰ ਨੂੰ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਦੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਪਲਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਇਸ

ਲਈ, ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 406 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ 2015 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 441 ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 420 ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ, 18602 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਸਮੇਤ ਜੋ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਸਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।

(iii) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਗੋਪੀ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 07.03.2016 ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਕੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੰਡਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਅਸ਼ੋਕਨ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਭਰਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਰਤਿਕ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੰਤਰੀ ਸੇਂਥਿਲ ਬਾਲਾਜੀ ਦਾ ਜੀਜਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ 2,40,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਉਸਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਕਤ ਗੋਪੀ ਨੇ ਸੀਆਰਐਲ ਵਿੱਚ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ। 2016 ਦੇ ਓ.ਪੀ ਨੰ.7503 ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 19733 ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

(iv) ਉਕਤ ਸੀ ਆਰ ਐੱਲ. ਗੋਪੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2016 ਦੇ ਓਪੀ ਨੰਬਰ 7503 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 20.06.2016 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਧੀਕ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ 81 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ 2015 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 441 ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਧੀਕ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੱਖ ਲਿਆ। ਗੋਪੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਹਾਈਕੋਰਟ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਚ ਗੋਪੀ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ 81 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ |

(v) ਜਦੋਂ ਗੋਪੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਧੀਕ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੋਪੀ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ 81 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਗੋਪੀ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਆਧਾਰ ਕਿ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੋਪੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 20.06.2016 ਨੂੰ ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ. ਗੋਪੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ 2016 ਦਾ ਓਪੀ ਨੰਬਰ

2 ਛੋਟੇ “ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ” ਲਈ 3 ਛੋਟੇ “ਕੋਡ” ਲਈ

7503, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਪੈਸੇ ਕਿੱਥੇ ਗਏ ਹਨ, ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਮਾਇਨਿਆਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਹਾਇਕ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਖਾ (ਨੈਕਰੀ ਰੈਕੇਟਿੰਗ) ਨੂੰ 2015 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 441 ਦੀ ਜਾਂਚ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਗੋਪੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ / ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(vi) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 20.06.2016 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਮਨੀ ਟ੍ਰੇਲ ਕਿੱਥੇ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਵਰੀ ਅਤੇ ਮਾਰਚ, 2015 ਦੌਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲਗਭਗ 2 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ)। ਅਤੇ ਗੋਪੀ ਵੱਲੋਂ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਭਰਜਾਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖਾਸ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ 13.06.2017 ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 173(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ 10 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਿਰਫ 12 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ। . ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੇਸ ਨੂੰ 2015 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 441 ਵਿੱਚ 2017 ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 3627 ਵਜੋਂ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਜਾਂ ਜੀਜਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। . ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 406, 420 ਅਤੇ 419 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 19884 ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ।

(vii) ਇੱਕ ਵੀ. ਗਣੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਫਿਰ 09.09.2017 ਨੂੰ 2017 ਦੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੰਬਰ 298 ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਸੇਂਥਿਲ ਬਾਲਾਜੀ ਸਮੇਤ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚੇਨਈ ਪੀ.ਐਸ ਸੀ.ਸੀਬੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਇਕ ਸਾਥੀ ਅੰਨਾਰਾਜ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤ ਆਰ. ਸਹਾਯਾਰਾਜਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ (ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ) ਮੰਤਰੀ ਸੇਂਥਿਲ ਬਾਲਾਜੀ ਦੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਅਤੇ ਕੰਡਕਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 28.12.2014 ਤੋਂ 10.01.2015 ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੁੱਲ 95 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਪ੍ਰਭੂ ਅਤੇ ਸਹਾਯਾਰਾਜਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਪੈਸੇ ਦੇ ਕੇ ਵੰਡੇ ਗਏ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਵੀ. ਗਣੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 09.09.2017 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ, 2017 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 298 ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 406, 420 ਅਤੇ 506(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ

ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ 2020 ਦੇ ਸੀ.ਸੀਨੰਬਰ 19 ਵਜੋਂ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਖਾਸ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸੀ। ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ 07.06.2018 ਨੂੰ 2017 ਦੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੰ.298 ਵਿੱਚ, ਮੰਤਰੀ ਸੇਂਥਿਲ ਬਾਲਾਜੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਧਾਰਾ 34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 420 ਅਤੇ 506(1) ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(viii) ਇੱਕ ਕੇ. ਅਰੁਲਮਣੀ ਦੁਆਰਾ 13.08.2018 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਚੇਨਈ ਸਿਟੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੁਆਰਾ 40,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪੈਸੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਨਮੁਗਮ, ਪੀਏ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਿਵਾਸ 'ਤੇ ਜਨਵਰੀ, 2015 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਨਮੁਗਮ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਵੀ. ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ (ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਭਰਾ) ਅਤੇ ਸੇਂਥਿਲ ਬਾਲਾਜੀ (ਮੰਤਰੀ) ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਚੇਨਈ ਸੀ.ਸੀਬੀ ਪੀ.ਐਸ ਦੁਆਰਾ 2018 ਦੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੰ. 344 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੁਬਾਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਧਾਰਾ 406, 420 ਅਤੇ 506(1) ਆਈ.ਪੀ.ਸੀਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ, ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਉਲਟ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੋਈ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

(ix) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਦੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, 2018 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 344 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ (ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ 12.04.2019 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 2021 ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 25 ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਈ ਗਈ ਇਸ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ।

(x) ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਆਰਬੀ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਨਾਮ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ 2017 ਦੇ ਸੀਸੀ ਨੰਬਰ 3627 ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 441 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਐਲ.ਡਬਲਿਊ 47 ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 2015 (ਦੇਵਾਸਗਯਾਮ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ) ਨੇ ਸੀਆਰਐਲ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ। 2019 ਦੇ ਓ.ਪੀ. ਨੰ. 32067, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 20.06.2016 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। 2016 ਦਾ ਓ.ਪੀ. ਨੰ. 7503 ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਣ ਲਈ। ਆਰਬੀ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੰਤਰੀ

ਸੇਂਥਿਲ ਬਾਲਾਜੀ ਨੂੰ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਡੰਮੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਹੈ। ਮਿਨੀਅਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਇਸ ਲਈ, ਮਿਤੀ 27.11.2019 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹਾਇਕ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸੀਸੀਬੀ (ਨੌਕਰੀ ਰੈਕੇਟਿੰਗ) ਨੂੰ 2017 ਦੇ ਸੀਸੀ ਨੰਬਰ 3627 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

(xi) ਤਿੰਨ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ, ਮੰਤਰੀ ਸੇਂਥਿਲ ਬਾਲਾਜੀ, 2020 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 298 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀਸੀ ਨੰਬਰ 19 ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵੀ. ਗਣੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ 2017, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਐਮ.ਪੀ. 2020 ਦੇ ਨੰਬਰ 7968 2020 ਦੇ ਸੀ.ਸੀ. ਨੰ.19 ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 26.08.2020 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਡਿਸਚਾਰਜ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦੀ ਡਿਸਚਾਰਜ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸੀਆਰਐਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਆਰ.ਸੀ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ 2021 ਦਾ ਨੰ.224

(xii) ਪਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 173(8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ (ਅੱਗੇ) ਰਿਪੋਰਟ ਸੀ.ਸੀ. ਨੰ. ਮੰਤਰੀ ਸੇਂਥਿਲ ਬਾਲਾਜੀ ਅਤੇ ਸ਼ਨਮੁਗਮ (ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪੀਏ) ਸਮੇਤ 47 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 2021 ਦੀ 24, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

(xiii) ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ, ਜਿਹੜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੋਣ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਪਰ ਚੁਣੇ ਨਹੀਂ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। 2021 ਦੇ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਨੰ. 9061 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇੱਕ ਏ. ਨੰਬੀ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਪੀ. ਧਰਮਰਾਜ ਅਤੇ ਐੱਮ. ਗੋਵਿੰਦਰਾਸੂ ਨੇ ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 2021 ਦੇ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਨੰਬਰ 8991 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।

(xiv) ਮਈ, 2021 ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਮਾਹੌਲ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਮੁੱਖ ਅਭਿਨੇਤਾ ਬਦਲ ਗਏ, ਪਰ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਉਹੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਕਿਸਮਤ ਜਾਰੀ ਰਹੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਥਾਂ ਮਿਲੀ, ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚ ਵੀ।

(xv) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਪੀ.ਏ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਰਥਾਤ, ਸ਼ਨਮੁਗਮ, ਜਿਸ ਨੂੰ 2021 ਦੇ ਸੀ.ਸੀਨੰਬਰ 25 ਵਿੱਚ ਅਰੁਲਮਣੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਨੰ. 344 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਇੱਕ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। 2021 ਦੇ ਸੀਸੀ ਨੰਬਰ 25 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ 2021 ਦੇ ਸੀਆਰਐਲਓਪੀ ਨੰਬਰ 13374 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ। ਉਸ ਨੇ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੀੜਤਾਂ (ਅਰੁਲਮਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ) ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਆਰ. ਸਹਾਯਾਰਾਜਨ

ਜੋ ਕਿ 2020 ਦੇ ਸੀ.ਸੀ ਨੰਬਰ 19 ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ 3 ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ, ਨੇ ਵੀ 2021 ਦੇ ਸੀ ਆਰ ਐੱਲ. ਓ.ਪੀ ਨੰ. 13914 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੱਦ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, 2020 ਦੇ ਸੀ.ਸੀ. ਨੰ.19 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਸਮਝੌਤਾ ਮੀਮੋ ਨੱਥੀ ਕਰਨਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਵੇਟ੍ਰਿਚੇਲਵਨ (ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 10) ਨੇ ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ. 2021 ਦੇ ਸੀ.ਸੀ ਨੰਬਰ 24 ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ 2021 ਦਾ ਓ.ਪੀ ਨੰ. 6621।

(xvi) 30.07.2021 ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਝੌਤਾ ਮੀਮੋ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 2021 ਦੇ ਸੀ.ਸੀਨੰਬਰ 25 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(xvii) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 2021 ਦੇ ਸੀ.ਸੀਨੰਬਰ 25 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ, ਈ.ਡੀਨੇ 29.07.2021 ਨੂੰ ਈ.ਸੀ.ਆਈ.ਆਰ / ਐਮ ਡੀ ਐਸ ਜ਼ੈਡ ਓ /21/2021 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਸੇਂਥਿਲ ਬਾਲਾਜੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ।

(xviii) ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਜਿਸ ਨੇ 2015 ਦੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਨੰ. 441 ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ 2017 ਦੇ ਸੀ.ਸੀਨੰ. 3627 ਵਿਚ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਜੀਬ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੀ ਆਰ ਐੱਲ.ਓ.ਪੀ. 2021 ਦੇ ਸੀ.ਸੀਨੰਬਰ 24 ਵਿੱਚ 2021 ਦਾ ਨੰਬਰ 15122। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 29.10.2015 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 441 ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ 13.06.2015 ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 2017, 2017 ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ ਕੇਸ ਨੰ. 3627 ਵੱਲ ਮੋਹਰੀ। ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ, ਗੋਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ 2021 ਦੇ ਸੀਸੀ ਨੰਬਰ 24 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਕੈਲੰਡਰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਲੱਬਿੰਗ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗੋਪੀ (2016 ਦੇ ਸੀ ਆਰ ਐੱਲ. ਓ.ਪੀ ਨੰ. 7503 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ) ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਜਿੱਤ ਗਿਆ ਸੀ। 2015 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 441 ਵਿੱਚ ਗੋਪੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਇਹ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਨੂੰ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਉਤਾਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਇਤਫਾਕ ਨਾਲ ਉਹ ਰੇਲਵੇ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ "ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਉਤਰਿਆ" ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ) ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 2021 ਦੇ ਸੀ.ਸੀਨੰਬਰ 24 ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ।

(xix) ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਝੌਤਾ ਮੀਮੋ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚਾਰ ਕੈਲੰਡਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਲਈ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਦੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ।

(xx) ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਈ.ਡੀਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀ.ਸੀਨੰਬਰ 19/20, 24/21 ਅਤੇ 25/21 ਵਿੱਚ ਫੁਟਕਲ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ, ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ, ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਆਦਿ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। 09.11.2021, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 161 ਅਤੇ 164 ਅਧੀਨ ਐਫਆਈਆਰ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(xxi) ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਝੌਤਾ ਮੀਮੋ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 2021 ਦੇ ਸੀ.ਸੀਨੰਬਰ 25 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ 30.07.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਇੱਕ ਪੀ. ਧਰਮਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗ਼ੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸਫ਼ਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀ ਚੋਣ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ।

(xxii) ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਐਨ.ਜੀ.ਓ ਨੇ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 2021 ਦੇ ਸੀ.ਸੀਨੰਬਰ 25 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

(xxiii) ਅਣ-ਨਿਸ਼ਾਨਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਈਡੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। 30.03.2022 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਈ.ਡੀਨੂੰ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੂਲਜ਼ ਆਫ਼ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ, 20195 ਦੇ ਨਿਯਮ 237 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਯਮ 238 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਈਡੀ ਨੂੰ ਐਕਸਟਰੈਕਟ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਕਾਪੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 30.03.2022 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਈਡੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀਮਤ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ 2017 ਦੇ ਸੀਸੀ ਨੰਬਰ 3627 (ਸੀਸੀ ਨੰਬਰ 24/2021) ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3 ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

(xxiv) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤਿੰਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਸੇਂਥਿਲ ਬਾਲਾਜੀ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਸ਼ਨਮੁਗਮ ਦੁਆਰਾ, ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਸਕੱਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਤੀਸਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ (ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਭਰਾ) ਦੁਆਰਾ, ਈ.ਡੀਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸੰਮਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ। ਇਹਨਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 01.09.2022 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਚਾਰ

ਸੰਖੇਪ ਲਈ "ਨਿਯਮ, 2019"

ਕੈਲੰਡਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਝੌਤਾ ਮੀਮੋ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 30.07.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਹੋਰ ਕੈਲੰਡਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(xxv) ਪਰ ਮਿਤੀ 08.09.2022 ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 30.07.2021 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ, ਸਗੋਂ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

(xxvi) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਿਤੀ 08.09.2022 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 31.10.2022 ਨੂੰ ਦੇਵਾਸਾਗਯਾਮ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

(xxvii) ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 01.09.2022 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸੰਮਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਈਡੀ ਕੋਲ ਤਿੰਨ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ।

(xxviii) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 31.10.2022 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਡੀ ਨੇਵੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਈਡੀ ਨੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪੀਲਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਅੰਦੋਲਨ ਆਇਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ।

(xxix) ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਈ.ਡੀਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸੰਮਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਤੀ 01.09.2022 ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਚਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ 31.10.2022 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਛੇ ਅਪੀਲਾਂ ਹਨ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(xxx) ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਦੋ ਹੋਰ ਅਪੀਲਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 30.03.2022 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਈ.ਡੀ. ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ, 2019 ਦੇ ਨਿਯਮ 237 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨੇ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

(xxxi) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ 12 ਅਪੀਲਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਈ.ਡੀਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸੰਮਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇ ਨੇ ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਈ.ਡੀਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ

(xxxii) ਅਪੀਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਦੋ ਅਪਮਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 08.09.2022 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1515-1516 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 2022 ਦੇ.

(xxxiii) ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 2023 ਦੇ ਆਈ.ਏ ਨੰਬਰ 26527 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਅਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਸਮੁੱਚੇ ਘੁਟਾਲੇ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਕੀਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 2022 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1514-1516 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 08.09.2022 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗੀ। . ਬਿਨੈਕਾਰ/ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਉਮੀਦ ਨੂੰ ਝੁਠਲਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਗਠਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।

7. ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਚਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ (ਅਵਮਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਸਮੇਤ) ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਆਓ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚਾਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀਏ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ; ਦੂਜਾ ਈ.ਡੀਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸੰਮਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ; ਈ.ਡੀਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਤੀਸਰਾ ਨਜਿੱਠਣਾ; ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜੋ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਗ-1 (ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ)

8. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 31.10.2022 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ 29.10.2015 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ। ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਸੀ. ਪਲਾਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਲਈ ਕੰਡਕਟਰ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ 2,60,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 406 ਅਤੇ 420 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 2015 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 441 ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਲਈ ਨੌਕਰੀ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਰੇਲਵੇ ਦਾ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਸੀ, ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ 2015 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 441 ਵਿੱਚ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਨਾਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

9. ਦੇਵਸਾਗਯਮ ਦਾ ਇਹ ਰਵੱਈਆ 2016 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਓਪੀ ਨੰਬਰ 7503 ਵਿੱਚ ਗੋਪੀ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੀੜਤ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ, ਕਿ ਦੇਵਸਾਗਯਮ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

10. ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 13.06.2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ 2017 ਦੇ ਸੀ.ਸੀ. ਨੰਬਰ 3627 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੈਲੰਡਰ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। . ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਖੇਚਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

11. ਪਰ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਗੋਪੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 173(8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ, 2021 ਦੇ ਸੀ.ਸੀਨੰਬਰ 24 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੈਲੰਡਰ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਡ ਦੇ. 2021 ਦੇ ਇਸ ਸੀਸੀ ਨੰਬਰ 24 ਵਿੱਚ, ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

12. ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 173(8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਅਗਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜੋ ਕਿ 2021 ਦੇ ਸੀ.ਸੀਨੰਬਰ 24 ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 08.03.2021 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

13. ਧਾਰਾ 173(8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਨੇ 2021 ਦੇ ਸੀਸੀ ਨੰਬਰ 24 ਵਿੱਚ 2021 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਓ.ਪੀ. ਨੰ.15122 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

14. ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਨੇ ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਉਹ ਕਾਫ਼ੀ ਅਜੀਬ ਸਨ। ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਸਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇੱਕ ਬਾਸਕਰ ਅਤੇ ਨੌਂ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ, ਧਾਰਾ 173(8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੋਰ

ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਨੇ ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਸਕਰ ਅਤੇ ਕੇਸ਼ਵਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਸਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਗੋਪੀ ਨੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਸੀ।ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੁਆਰਾ 2021 ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਓਪੀ ਨੰ. 15122 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਡੀ ਨੇਵੋ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

“ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਇੱਕ ਬਾਸਕਰ ਅਤੇ ਕੇਸ਼ਵਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਾਸਕਰ ਅਤੇ ਕੇਸ਼ਵਨ ਨਾਮਕ ਫਰਜ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ...”

15. ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਫਰਜ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀ ਉਹ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਕਥਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਲਪਨਿਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਬੁਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

16. ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ, ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਉਦਾਹਰਣ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 173(8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਉਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ ਦੂਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹਨ। ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰੇ 28 ਤੋਂ 30 ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੈਰੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ:

"28. ਅੰਤਮ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
29. ਅੰਤਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਇਲਜ਼ਾਮ ਇੰਨੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਅਤੇ ਸੁਭਾਵਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸੂਝਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕਾਫੀ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਿਕੰਜੇ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦਾ ਹੈ।

30. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਦਨਾਮੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਰੰਜਿਸ਼ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਦਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

17. ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਰਤ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਸੱਚੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇੱਕ ਟਰੋਜਨ ਘੋੜਾ ਬਣ ਗਿਆ, ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ 2021 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਓਪੀ ਨੰਬਰ 15122 ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 31 ਵਿਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਰਾ 31 ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"31. ...ਜਿੱਥੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ 'ਤੇ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀ ਰਕਮ; ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਸੱਚਮੁੱਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰੇਗਾ।"

18. ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਅਫਸੋਸ, ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਨੂੰ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਮੋਸ਼ ਸਾਥੀ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਦੇਖਾਂਗੇ। ਜੇਕਰ ਦੇਵਸਾਗਯਮ ਨੇ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਮੀਲ ਦੀ ਛਾਲ ਮਾਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਵਸਾਗਯਮ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਨਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਇਕ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਇਕ ਕਦਮ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 31.10.2022 ਦੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੈਰੇ 21 ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲਾਂ 2021 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਓ.ਪੀ. ਨੰ. 15122 ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬਿਆਨਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀਆਂ ਸਨ।

19. ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਢਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਦਲੀਲਾਂ ਇੱਕ ਖਾਸ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਦਾ ਆਪਰੇਟਿਵ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪੈਰਾ

55 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਅੰਕ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਰਜਿਸਟਰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੋਜ ਲਈ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 173(8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਨੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ ਠੀਕ ਸਮਝਿਆ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਢਾਹ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਦਰਅਸਲ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਢਿੱਲ-ਮੱਠ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡੀਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ।

20. ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਤੀ 29.10.2015 ਜਿਸ ਕਾਰਨ 2015 ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੰਬਰ 441 ਵਿੱਚ 10 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 406 ਅਤੇ 420 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ। ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ, 13.06.2017 ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 173(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 2017 ਦੇ ਸੀ.ਸੀ. ਨੰਬਰ 3627 ਵਿੱਚ ਕੈਲੰਡਰ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 173(2) ਵਿੱਚ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਅੰਕ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ, ਉਹ ਧਾਰਾ 173(8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਮ ਕਰ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਸਮੇਤ 2021 ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 24 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

21. ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਚਤ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਵੀ 2021 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਓ.ਪੀ. ਨੰ. 15122 ਵਿੱਚ, 31.10.2022 ਦੇ ਅਪ੍ਰੈਟਿਵ ਆਰਡਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਪੈਰੇ। ਮਿਤੀ 31.10.2022 ਦੇ 79 ਤੋਂ 81 ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ: **"79.**

ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪਰਾਧਿਕ

ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸੀ ਆਰ ਐੱਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਡੀ-ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਲਈ 2021 ਦੇ ਸੀਸੀ ਨੰਬਰ 24 ਵਿੱਚ 2021 ਦਾ ਓਪੀ ਨੰਬਰ 15122 ਅਤੇ 2021 ਦੇ ਸੀਸੀ ਨੰਬਰ 19 ਦੇ ਨਾਲ।

80. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 2020 ਦੇ ਸੀ.ਸੀ.ਐਨ.19.19 ਅਤੇ 2021 ਦੇ ਸੀ.ਸੀ.ਐਨ 24 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪਿਛਲੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਐਕਟ, 1988 ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2020 ਦਾ ਸੀ.ਸੀ.ਨੰਬਰ 19 ਅਤੇ 2021 ਦਾ ਸੀ.ਸੀ.ਨੰਬਰ 24 ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਰਾਜ/ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 216 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

81. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪਛਾਣ ਲਈ ਕੇਸ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ/ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀਐਮਐਲਏ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਓ।

22. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਿਤੀ 08.09.2022 ਦੇ 2022 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1514-1516 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਨਿਆਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸਲਾਮ!

23. ਸ਼੍ਰੀ ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ, ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਅਗਰਵਾਲ, ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰੇ 79 ਤੋਂ 81 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸਮੱਸਿਆ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, "ਮਿਟਾਏ ਗਏ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਲਫ਼ਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕੂੜੇਦਾਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਸਫ਼ਾਇਆ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
24. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਡੀ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਭੱਤੇ (ਜਾਂ 0 ਤੋਂ 90% ਤੱਕ ਦੀ ਛੂਟ) ਕਈ ਵਾਰ ਕੁਝ ਢਿੱਲੇ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਦੇ

ਪੈਰੇ 79 ਤੋਂ 81 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਮੀਕਰਨ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਮੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਸ਼ੰਕਰਨਾਰਾਇਣਨ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ,ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮਬੱਧ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, (i) ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ, (ii) ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨਾ; (iii) ਤਾਜ਼ਾ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰੋ; ਅਤੇ (iv) ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪਿਛਲੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।

25. ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਗਲੈਕਸੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਬਲੈਕ ਹੋਲ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੈਰਾ 80 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ 2022 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1514-1516 ਦੇ 08.09.2022 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 45 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਬਾਹਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।" ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਕਤ ਰਾਏ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪਤਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੈ।

26. ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ, ਸਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੋਸ਼ੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 79 ਤੋਂ 81 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੀਏ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲੀਏ। ਪਰ ਇਹ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਕਹਿਣਾ ਸੌਖਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ ਪਰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਵਿਨੈ ਤਿਆਗੀ ਬਨਾਮ ਇਰਸ਼ਾਦ ਅਲੀ ਉਰਫ ਦੀਪਕ 6 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਉਪਯੋਗੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ।

27. ਵਿਨੈ ਤਿਆਗੀ (ਸੁਪਰਾ) ਕੁਝ ਖਾਸ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੈੱਲ ਨੇ ਵਿਸਫੋਟਕ ਪਦਾਰਥ ਐਕਟ, 1908 ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ

(2013) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 762

ਕਿ ਉਹ ਖੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਲਈ ਮੁਖਬਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਲਈ, ਪਰ ਸਟੇਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ, ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੈੱਲ ਨੇ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਕਲੋਜ਼ਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ ਪਰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਮਾਮਲਾ ਮੁੜ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਉਹ ਹੁਕਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਨੈ ਤਿਆਗੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਬਣਾਏ। ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ:-

"ਸਵਾਲ 1

1.1 ਭਾਵੇਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਕੋਡ") ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਇੱਕੋ ਜਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ? ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ?

ਸਵਾਲ 2

1.2 ਕੀ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਸੀਬੀਆਈ") ਨੂੰ "ਤਾਜ਼ਾ"/ "ਮੁੜ ਜਾਂਚ" ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ?"

28. ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ (i) ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂਚ; (ii) ਹੋਰ ਜਾਂਚ; ਅਤੇ (iii) ਤਾਜ਼ਾ ਜਾਂ ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ। ਪੈਰਾ 21 ਵਿੱਚ "ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂਚ" ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪੈਰਾ 22 ਵਿੱਚ "ਅੱਗੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼" ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ, ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ/ਮੁੜ ਜਾਂਚ/ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਹਾਲਾਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰਡਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ 23 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-**23.** ਹਾਲਾਂਕਿ, "ਤਾਜ਼ੀ ਜਾਂਚ", "ਮੁੜ ਜਾਂਚ" ਜਾਂ "ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ" ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ

ਆਦੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਿਛਲੀ ਜਾਂਚ, ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ “ਤਾਜ਼ੀ ਜਾਂਚ” ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਜਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਡ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਤਾਜ਼ੀ"/"ਡੀ ਨੋਵੋ" ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 21 ਅਤੇ 22 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਸਾਬਕਾ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ, ਦਾਗ਼ੀ, ਭੈੜੀ ਅਤੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦੇਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਜਾਂ ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਅਤੇ, ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੁਤੰਤਰ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸਿੱਧੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਆਪਕ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੁਰਲੱਭ ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਂਚ ਦੀ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਚੁਭਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ "ਤਾਜ਼ੀ ਜਾਂਚ" ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

29. ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ਼ 43 ਅਤੇ 45 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਵਲ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੈਰਾ 46 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਦੋ ਵਿਕਲਪ ਖੁੱਲੇ ਹਨ ਅਰਥਾਤ, (i) ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ, ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। ਕੇਸ; ਜਾਂ (ii) ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ। ਜੇਕਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਚੁੱਪ ਹੈ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇਗੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

30. ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਚਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ।

ਵਾਈ. ਬਾਲਾਜੀ ਬਨਾਮ ਕਾਰਤਿਕ ਦੇਸਾਰੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ.

ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੀਵਨ ਅਸ਼ਲੀਲ ਕ੍ਰਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ

31. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਭਾਗ-1 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰੀਏ, ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਕੁਝ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੌਖੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਲਈ, ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕੌਣ ਹਨ, ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਸੰਕੇਤ, ਇੱਕ ਸਾਰਣੀ ਵਾਲੇ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

Civil Appeals arising out of Special Leave Petitions and Diary Numbers	***Name of appellant***	***Brief description of who he is and how he is aggrieved by the order of de novo investigation***
SLP (Crl.) Nos.1207-1208 of 2023	Director, Enforcement	ED is aggrieved because any shadow cast on the investigation of the predicate offence, is taken advantage of by the accused to thwart the investigation of the offence of money laundering.
SLP (Crl.) No.11396 of 2022	Y. Balaji	He was one of the aspirants for the post of Assistant Engineer in the Transport Corporation. His grievance is that he did not get selected on account of the corrupt practices adopted by the Minister and others. He has also filed writ petition in WP No.24275 of 2021 seeking a direction to the Director, Vigilance and Anti-corruption to conduct further investigation in CC No.19 of 2020. The writ petition is pending.
SLP (Crl.) No.11397 of 2022	S. Prithvirajan	He is one of the aspirants for the post of Junior Engineer. He claims that his marks were tampered to accommodate less meritorious candidates who indulged in corrupt practices.
SLP (Crl.) D.No.961 of 2023	Anti-Corruption Movement	A NGO interested in combating corruption.
SLP(Crl.)D.No. 10217 of 2023	V. Ganesh Kumar	He was the complainant in FIR No.298 dated 09.09.2017, registered against *(i)* Minister Senthil Balaji; *(ii)* Prabhu; *(iii)*Sahayarajan; and *(iv)* Annaraj, for offences under Sections 406, 420 and 506(1) IPC. Interestingly, he entered into a compromise with the accused and supported them in their petition for quashing of the FIR. Now he is aggrieved by the order for *de novo* investigation for obvious reasons.
SLP(Crl.)D.No. 10186 of 2023	R.Sahayarajan	He is one of the accused in the complaint given by V. Ganesh Kumar and he filed a petition before the High Court seeking to quash the FIR and the charge-sheet on the ground of a compromise.

32. ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਏ. ਸੁੰਦਰਮ, ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਕੋਰਸ ਉਠਾਇਆ, ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਹਰੇਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਕਾਇਮੀ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਭ ਲਈ ਮੁਫਤ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਟਿਕਾਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੁਝ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੋ ਅਜਨਬੀ ਹਨ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਟਿਕਾਣੇ ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਗੰਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਆਉਣ ਦੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ ਹਨ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 164 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

33. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਸਿਧਾਂਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਪ੍ਰਦੂਸ਼ਤ ਰਹੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਅਪਵਿੱਤਰ ਗਠਜੋੜ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਰਹਿਮ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਨਤਕ ਸੇਵਕਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਚਕਾਰ ਜੋ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝਗੜੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਨਿਆਂ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੋ ਟੀਮਾਂ ਹਨ, ਪਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਕੌਣ ਕਿਸ ਟੀਮ ਲਈ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਚ ਕਿੱਥੇ ਫਿਕਸ ਹੋਇਆ ਸੀ।

34. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, 2022 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1514-1516 ਵਿੱਚ ਪੀ. ਧਰਮਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸ਼ਨਮੁਗਮ 7 ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਣੇ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ. ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਟਿਕਾਣੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਇਸ ਤੱਥ ਲਈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੀੜਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ

ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਸਮਝੌਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਘਪਲਾ ਦੱਬਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ।

35. ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਾਈ. ਬਾਲਾਜੀ ਦੇ ਟਿਕਾਣੇ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ 2021 ਦੇ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਨੰ. 24275 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਪਣੇ ਉਪਾਅ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਾਰਪੇਟ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਸਲ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 31.10.2022 ਨੂੰ ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਣਗੌਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਵਾਈ. ਬਾਲਾਜੀ ਦੁਆਰਾ ਅਗਲੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਚੋਣ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਰਵੱਈਏ ਕਾਰਨ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਕੋਲ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਕੌਣ ਹੋਰ ਹੋਵੇਗਾ।

36. ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸਤਾਨਾ ਮੈਚ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਹੀ ਆਪਣੀ ਵਿਕਟ ਗੁਆ ਦੇਵੇਗਾ।

37. ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 164 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੰਗਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਪਵਿੱਤਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਨਿਯਮ, 2019 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਰਟੀ ਕਾਪੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ।

38. ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ, 2019 ਦੇ ਨਿਯਮ 207(12) ਅਤੇ ਨਿਯਮ 210 ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਯਮ 207(12) ਅਤੇ ਨਿਯਮ 210 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ:-

"207(12) ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਆਪਣੀ ਸਿੱਧੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਇਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀਆਂ ਲੈਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਚੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੈਸੇਂਜਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਰਸੀਦ ਦੇ ਬਕਾਇਆ

ਦੇ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪੋਸਟ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੀਲਬੰਦ ਕਵਰ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਇੱਕ ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਕਾਪੀ ਤੁਰੰਤ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਫਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੀਲਬੰਦ ਕਵਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

210. ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਪੀਆਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ। - ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਿਰਫ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਲਈ ਕਾਪੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

39. ਨਿਯਮ 207(12) ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਗੁਪਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ 207 (12) ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ "... ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨਾ ਕਰਨਾ"

40. ਉੱਪਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਨਿਯਮ 210 "ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ"। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਦੇ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਡੰਬਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਨੈਕਰੀ-ਨਕਦ ਦੇ ਘੁਟਾਲੇ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ, ਉਹ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗੰਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ਹੋਏ ਸਨ।

41. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਗੋਪੀ ਨੇ ਸੀਆਰਐਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲੈ ਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। 2016 ਦੇ ਓ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 7503, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਕਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਸਫ਼ਲ **2022 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1514-1516**

ਵਾਈ. ਬਾਲਾਜੀ ਬਨਾਮ ਕਾਰਤਿਕ ਦੇਸਾਰੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ.

ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵੀ ਸਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਧਰਮਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸ਼ਨਮੁਗਮ 8 ਦੇ 08.09.2022 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਊਂਟਰ ਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਨਤਕ ਡੋਮੇਨ ਵਿਚ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸੀ।

42. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਸ਼ੰਕਰਨਰਾਇਣਨ ਨੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਿਆਸੀ ਰੰਗ ਦੇਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ. ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ 2015 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 441 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। , ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਸਮਾਂਰੇਖਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

29.10.2015	Complaint of Devasagayam against 10 individuals but not the Minister.
7/8.03.2016	Complaint of one Gopi alongwith several others alleging that the Minister, his brother and his brother-in-law demanded illegal gratification for making appointments.
20.06.2016	Criminal OP No.7503 of 2016 filed by Gopi was allowed by the High Court.
13.06.2017	A report under Section 173(2) of the Code was filed in the FIR lodged by Devasagayam, only for offences under Sections 406, 419 and 420 against 12 persons. The Minister was not named there.
22.08.2017	Minister Senthil Balaji formed part of the group of 18 MLAs who submitted a letter to the Governor.
09.09.2017	FIR No.298 of 2017 registered on the complaint of one V Ganesh Kumar against the Minister and three others.
18.09.2017	The Minister was disqualified.
13.06.2018	Cognizance was taken in CC No.19 of 2020 arising out of FIR No.298 of 2017 against the Minister and three others.
13.08.2018	A complaint is lodged by one Arulmani, naming the Minister, his brother Ashok Kumar and his PA Shanmugam. This results in the registration of FIR No.344 of 2018, *albeit* only for offences under Sections 406, 420 and 506 IPC
14.12.2018	The Minister defected to another political party.
12.04.2019	Final report filed in FIR No.344 of 2018 (becomes Calendar Case No.25 of 2021).
23.05.2019	Minister Senthil Balaji wins the by-elections, as a candidate of the party which he joined in 2018.
27.11.2019	Cognizance was taken in CC No.25 of 2021 arising out of FIR No.344 of 2018.
26.08.2020	The petition filed by Senthil Balaji for discharge is dismissed.
26.02.2021	General Elections to the State Assembly are announced.
08.03.2021	A final report under Section 173(8) of the Code is filed against the Minister and others, not only for the offences under the IPC but also for offences under the PC Act.
01.04.2021	Cognizance is taken in CC No.24 of 2021
02.05.2021	Results of the general election to the State Assembly are declared, the party in power is voted out, a new dispensation forms the Government and he becomes a Minister in the new regime.
July, 2021	A quash petition is filed and a compromise is reached.
30.07.2021	The High Court quashes CC No.25 of 2021 on the basis of the Joint Compromise Memo.

43. ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ 08.03.2021 ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਗਰਮਾਗਰਮੀ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

44. ਪਰ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸਮਾਂ-ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਜੋ ਕੁਝ ਅਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਲਈ ਮੁਸੀਬਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਗਸਤ, 2017 ਵਿੱਚ 18 ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 20.06.2016 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਓ.ਪੀ. ਨੰ. 7503 ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸਪਲਿੰਟਰ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ। 20.06.2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਜੋਂ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ। ਕਿ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਸਾਲ 2015 ਤੋਂ 08.03.2021 ਤੱਕ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀ ਢਾਲ ਨੇ 2015 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਸਪਲਿੰਟਰ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਤੱਕ ਉਸ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਢਾਲ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾਈ ਗਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਅਗਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਮੰਤਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਿਆਸੀ ਬਦਲਾਖੋਰੀ. ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜੁਲਾਈ, 2021 ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਮੰਤਰੀ ਨਾ ਬਣਿਆ ਹੁੰਦਾ।

45. ਜਨਤਾ ਦਲ ਬਨਾਮ ਐਚ.ਐਸ. ਚੌਧਰੀ9 ਅਤੇ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ 10, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਟਿਕਾਣੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੀ. ਧਰਮਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ 2022 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1514-1516 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 08.09.2022 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਣੇ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

46. ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 31.10.2022 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੀ. ਗਣੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ 2017 ਦੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰ. 298 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ਵੀ. ਗਣੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਆਰ. **9 (1992) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ305 10 (1992) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ653**

ਵਾਈ. ਬਾਲਾਜੀ ਬਨਾਮ ਕਾਰਤਿਕ ਦੇਸਾਰੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ.

ਸਹਾਯਾਰਾਜਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਫਸਾਇਆ। ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕੀਤੀ ਹੈ

47. ਚਿੰਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੀ. ਗਣੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ, ਜੋ ਕਿ 2020 ਦੇ ਸੀ.ਸੀਨੰਬਰ 19 ਵਜੋਂ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਲਈ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਵੀ. ਗਣੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ 2,00,000/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ 4,50,000 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। /- ਡਰਾਈਵਰ, ਕੰਡਕਟਰ ਜਾਂ ਮਕੈਨਿਕ ਦੀ ਹਰ ਪੋਸਟ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ। ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਕੇ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਇਸ ਵੀ. ਗਣੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਬਦਲੇ ਨਕਦ ਘੁਟਾਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼. ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਹਮਲਾ ਉਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੀੜਤਾਂ ਨੇ ਉਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੀੜਤਾਂ ਨੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਵੀ. ਗਣੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

48. ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੀ. ਮੋਹਨਾ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸਵਾਲ ਕੀਤੇ, ਵੀ. ਗਣੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਵੀ. ਗਣੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਆਖਰਕਾਰ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵੀ. ਗਣੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵੱਖਰੇ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਹਨ

49. ਇਸਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 31.10.2022 ਦੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ 2021 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਓ.ਪੀ. ਨੰ.15122 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 2021 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਓ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 15122 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 31.10.2022 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 2021 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਓਪੀ ਨੰਬਰ 15122 ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਭਾਗ-II (ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸੰਬੰਧੀ)

50. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਈ.ਡੀਨੇ 29.07.2021 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ, ਕੇਵਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 173(8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 2021 ਦੇ ਸੀ.ਸੀਨੰਬਰ 24 ਵਿੱਚ, ਸਮੇਤ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ। ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ 2015 ਦੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਨੰ. 441 ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 2017 ਦੀ ਸੀ.ਸੀਨੰ. 3627 ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਇਹ 2021 ਦੀ ਸੀ.ਸੀਨੰ. 24 ਬਣ ਗਈ ਸੀ)। 08.03.2021 ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 173(8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ. ਸੇਂਥਿਲ ਬਾਲਾਜੀ (ਮੰਤਰੀ) ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾਵਾਂ 406, 419, 420 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 34 ਅਤੇ 120 ਬੀ, 465, 467, 471 ਅਤੇ 201 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਧਾਰਾ 7, 12, 13(2) ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(1)(ਡੀ) ਅਤੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀਦੀ ਧਾਰਾ 109 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 120ਬੀ, 419, 420, 467 ਅਤੇ 471 ਅਤੇ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 7 ਅਤੇ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 200211 ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ 29.07.2021 ਨੂੰ ਕਸੂਰਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

51. ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਈਡੀ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਈਡੀ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਮੰਗਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ (ਅਨੁਮਾਨਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ) ਅੱਗੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 09.11.2021 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਈ.ਡੀਨੂੰ ਅਣ-ਨਿਸ਼ਾਨਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਈਡੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 30.03.2022 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਈ.ਡੀਨੂੰ ਨਿਯਮ, 2019 ਦੇ ਨਿਯਮ 237 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਤੀਜੀ-ਧਿਰ ਕਾਪੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ।

52. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਈਡੀ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2022 ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸੰਮਨ ਭੇਜੇ। ਤੁਰੰਤ, ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸੰਮਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਵੱਖਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ।

53. ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸੰਮਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ 2022 ਦੇ ਡਬਲਯੂ ਪੀ ਨੰਬਰ 18213 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ: -

11 ਛੋਟੇ " ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏ " ਲਈ

ਵਾਈ. ਬਾਲਾਜੀ ਬਨਾਮ ਕਾਰਤਿਕ ਦੇਸਾਰੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ.

(i) ਕਿ ਉਸਨੂੰ 2015 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 441, 2016 ਦੀ 15, 2017 ਦੀ 298 ਅਤੇ 2018 ਦੀ 344 ਵਿੱਚ ਝੂਠਾ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ;

(ii) ਕਿ 2016 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰ.15 ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ;

(iii) ਕਿ 2015 ਦੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਨੰ: 441 ਅਤੇ 2017 ਦੀ 298 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ;

(iv) ਕਿ 2018 ਦੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਨੰ. 344 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ;

(v) ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(1)(ਵਾਈ) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; (vi) ਕਿ ਈ.ਸੀ.ਆਈ.ਆਰ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ;

(vii) ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਰੱਦ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜਤਾਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਈ.ਡੀਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(viii) ਕਿ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਝੂਠੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਸੰਮਨ ਉਸਨੂੰ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(3);

(ix) ਕਿ ਈ.ਡੀਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਣ;

(x) ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਈ.ਡੀਨੂੰ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਈ.ਡੀਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ;

(xi) ਕਿ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਖਰਾਬੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;

(xii) ਕਿ ਈ.ਡੀਕੋਲ ਜੁਰਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਈ.ਡੀਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦਾ; ਅਤੇ

(xiii) ਕਿ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਬਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧਕ ਸਮੱਗਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਈਡੀ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦਾ।

54. ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸੰਮਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

(i) ਅਗਾਊਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ;

(ii) ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ

(iii) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਮੂਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਈ.ਡੀਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਲੀਲਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

55. ਬਹਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ, ਇਸ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀਆਂ ਹਨ:

(i) ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ;
(ii) ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ;
(iii) ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜੁਰਮ ਦੀ ਰਕਮ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਜੋ ਕਿ ਈ.ਡੀਨੂੰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੱਥ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ
(iv) ਈ.ਡੀਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਮੱਛੀ ਫੜਨ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ

56. ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 01.09.2022 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

57. ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਭਰਾ ਆਰ.ਵੀ. ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਢੀ ਗਈ ਹੈ:-

"3. ਅਰਿਆਮਾ ਸੁੰਦਰਮ, 2022 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ.।8209 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦਾ ਕੇਸ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।) ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਮੁੜ ਅੱਗੇ ਵਧਦਿਆਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਆਰ. ਵੀ.ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਸ੍ਰੀ ਵੀ.ਸੈਂਥਿਲ ਬਾਲਾਜੀ ਦੇ ਭਰਾ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ 2011 ਤੋਂ 2015 ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਾਬਕਾ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਸਨ..."

12 (2022 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ.929

ਵਾਈ. ਬਾਲਾਜੀ ਬਨਾਮ ਕਾਰਤਿਕ ਦੇਸਾਰੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ.

58. ਸ਼ਨਮੁਗਮ (ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰ. 3) ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਢੀ ਗਈ ਹੈ:-

"2. ... ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2022 (10) ਸਕੇਲ 577 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੁਰਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਇਸਲਈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

59. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਪਟੇਡ ਆਰਡਰ ਤੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦਲੀਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੱਕ ਇਹ ਦਲੀਲ ਅਨੁਸੂਚੀ X ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦਲੀਲਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸਨ।

60. ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਕੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ, ਆਓ ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ। ਉਲਟ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੈਰਾ 187(v)(ਡੀ) ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ। ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ਲੀਲ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਗਾਊਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੋ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ। ਪੈਰਾ 15 ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਚੱਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਾਖ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦੀ। ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 16 ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਿੰਨ ਐਫਆਈਆਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਈਡੀ ਕੋਲ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੈਰਾ 17 ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ 13 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

(2007) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 732

19. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪੈਰਾ 20 ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋ ਕੈਲੰਡਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਈਡੀ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ.

61. ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਈਡੀ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਸਮਝਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 20 ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਦਾ ਪੈਰਾ 20 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"20. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਪੜਚੋਲ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੱਥ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਕੈਲੰਡਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ 2021 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੂਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 13374 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 30.07.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਕੈਲੰਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਵਾਬਦੇਹ/ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਦੋ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਟੇਅ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਜ਼. ਸੀਸੀ ਨੰ.19/2020 ਅਤੇ 2021 ਦਾ ਸੀਸੀ ਨੰ.24।

62. ਦੁਬਾਰਾ, ਪੈਰਾ 22 ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਰਾਏ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਟੇਅ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਇਕੋ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 22 ਵਿਚ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਈਡੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਲਾਗੂ ਸੀ। ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

63. ਆਖਰਕਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ:

"23. … ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਕਿ 2021 ਦੇ ਸੀਸੀ ਨੰਬਰ 25 ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ 2020 ਦੇ ਸੀ.ਸੀ. ਨੰਬਰ 9 ਅਤੇ 2021 ਦੇ ਸੀ. ਵਰਤਮਾਨ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਠਹਿਰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ

ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜੇਕਰ 2020 ਦੀ ਸੀ.ਸੀ.ਨ.9.9 ਅਤੇ 2021 ਦੀ ਸੀ.ਸੀ.ਨ.24 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਅਤੇ ਪਾਰਵਤੀ ਕੋਲੂਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ, 2022 ਲਾਈਵ ਲਾਅ (ਐਸ.ਸੀ) 688 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਈ.ਸੀ.ਆਈ.ਆਰ / ਐਮ ਡੀ ਐਸ ਜ਼ੈਡ ਓ /21/2021 ਵਿੱਚ 2021 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਕੇਸ ਨੰ. 224, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਆਰਜੀਨਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 15122 ਅਤੇ ਦੀ ਐਲ.ਪੀ 210 ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ, ਈ.ਸੀ.ਆਈ.ਆਰ / ਐਮ ਡੀ ਐਸ ਜ਼ੈਡ ਓ /21/2021 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਸੀਆਰਐਲ) 2022 ਦੀ ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 9957 (2022 ਦੀ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 3841)।

64. ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰਕ ਦੀ ਦਰੁਸਤਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 224 ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ, ਈਡੀ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦਾ। 2021 ਦਾ ਮੰਤਰੀ-ਸੇਂਥਿਲ ਬਾਲਾਜੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; ਅਤੇ (ii) 2021 ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਓ.ਪੀ. ਨੰ. 15122, ਦੇਵਸਾਗਯਮ ਦੁਆਰਾ ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰ

65. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕ੍ਰਿਸਟਲ ਵਾਂਗ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, 01.09.2022 ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ, ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸੰਮਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅੱਜ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 224 ਆਫ 2021, ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਡਿਸਚਾਰਜ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 31.10.2022 ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਓ.ਪੀ. ਨੰ. 15122, 2021 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 31.10.2022 ਦੇ ਉਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

66. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 2022 ਦੀ ਐਸ ਐਲ ਪੀ (ਸੀ ਆਰ ਐੱਲ.) ਨੰ. 3941 @ 2022 ਦੀ ਡਾਇਰੀ ਨੰ. 9957 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ 30.03.2022 ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

67. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸੰਮਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਈਡੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਸ਼ਲੀਲ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ।

68. ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 01.09.2022 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਈ.ਡੀਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸੰਮਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਦੋਸ਼ੀ ਕੇਵਲ 01.09.2022 ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ।

69. ਇਸਲਈ, ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, (i) ਇੱਕ ਵਾਰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਖਾਰਿਜ 2021 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਕੇਸ ਨੰ.224 ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ; (ii) ਇੱਕ ਵਾਰ 2021 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਓ.ਪੀ. ਨੰ. 15122 ਵਿੱਚ ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; (iii) ਇੱਕ ਵਾਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਈ.ਡੀਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 30.03.2022 ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; (iv) ਇੱਕ ਵਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 30.07.2021 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ; ਅਤੇ (v) ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸਟੇਅ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗੀਤ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

70. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇੱਕ ਸਫਲ ਧਿਰ (ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ) ਲਈ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਪਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ, ਉਹ ਸੀ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਰਾਹ ਅਪਣਾ ਕੇ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਲਿਆ, ਇਸਲਈ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਖੌਤੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਕ ਵਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

71. ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਣ ਤੋਂ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 01.09.2022 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ 31.10.2022 ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਈ.ਡੀਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 01.09.2022 ਦੁਆਰਾ. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਨਹੀਂ ਹੈ
ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੱਡੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੀਏ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਾਂਗੇ.
72. ਸ਼੍ਰੀ ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਹਨ:

(i) ਕਿ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

(ii) ਕਿ ਤਿੰਨ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਜਾਂ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(iii) ਕਿ ਈ.ਡੀਦੇ ਕੋਲ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਹੋਵੇ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕੋਈ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ;

(iv) ਇਸ ਲਈ ਈਡੀ ਨੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕੁਝ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ;

(v) ਕਿ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 66(2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਸਿਰਫ ਈਡੀ ਤੋਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ;

(vi) ਕਿ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹਨ;

(vii) ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 50(2) ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਾਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਅਰਥ;

(viii) ਕਿ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 50(2) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 160 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ;

(ix) ਕਿ ਵਿੱਤ (ਨੰਬਰ 2) ਐਕਟ, 2019 ਦੁਆਰਾ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਸੋਧ ਨਾਲ ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐਫ. 01.08.2019, ਮੇਨਸ ਰੀਅ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਪਾਈ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਛੁਪਾਉਣਾ, ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ, ਅਣਪਛਾਤੀ

ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਣਪਛਾਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ, ਵਿਕਲਪ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦਾ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸਾ "ਅਤੇ" ਸੰਯੋਜਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ "ਜਾਂ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ;

(x) ਕਿ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਸੋਧ ਬਿਹਤਾ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਐਂਡ ਕੇਨ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਯੂਨੀਅਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਬੈਂਕ ਆਫ ਬਿਹਾਰ 14 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲਟ ਹੈ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਚੌੜਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ;

(xi) ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀਆਂ ਕਮਾਈਆਂ ਨੂੰ ਲਾਂਡਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਐਮਐਲਏ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(xii) ਕਿ ਜੇਕਰ ਈ.ਡੀਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਅਗਾਊਂ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਈ.ਡੀਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਦਰਾਰਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨਾ; (xiii) ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਿਤ/ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਮਦਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਲਾਂਡਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਮੌਜੂਦਗੀ, ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ;

(xiv) ਕਿ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਦੰਡ-ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਹੈ;

(xv) ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬੱਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰੇ 159, 163, 168 ਅਤੇ 172 ਵਰਗੇ ਕਈ ਅੰਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਹ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

73. ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ:-

ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਈ.ਡੀਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਕੀ ਹਨ?

ਕੀ ਈ.ਡੀਕੋਲ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੈਡੀਕੇਟ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਗਿਣਨਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ

[14] **ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 389**

ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਜੁਰਮ ਹੋਇਆ ਹੈ?
ਕੀ ਸਿਰਫ਼ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਈਡੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ?
"ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ" ਦੇ ਤੱਤ ਕੀ ਹਨ?
ਈ.ਡੀਨੂੰ ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?
ਕੀ ਧਾਰਾ 50 ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏਅਧੀਨ ਸੰਮਨ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏਦੇ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧੀ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ?
ਕੀ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 50 ਅਤੇ 63 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(3) ਅਤੇ 21 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ?

74. ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਟੱਲ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇੱਕ ਦੋ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹਾਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਗਣਪਤੀ ਡੀਲਕਾਮ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ 15 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 113 ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਮਨਮਾਨੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਬਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੋ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 2023 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰ. 65 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਿਤੀ 03.03.2023 ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਪਾਈ ਜਾਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਬੈਂਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

75. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਵੱਡੇ

[15] **(2023) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 315**

ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

76. ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ, ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ: -

(i) ਕਿ ਜਦੋਂ ਈ.ਸੀ.ਆਈ.ਆਰ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਈ.ਡੀਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

(ii) ਕਿ ਪੂਰਵ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਈਸੀਆਈਆਰ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਮੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ;

(iii) ਕਿ ਡੀ-ਫੈਕਟੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਸੰਬਰ, 2014 ਅਤੇ ਜਨਵਰੀ, 2015 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ ਪਰ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਐਫਆਈਆਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਐਫਆਈਆਰ ਸਾਲ 2017 ਅਤੇ 2018 ਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਈਸੀਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਲ 2021;

(iv) ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਈ.ਡੀਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

(v) ਕਿ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ (i) ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹੈ, (ii) ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ; ਅਤੇ (iii) ਉਹਨਾਂ ਕਮਾਈਆਂ ਦੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਥ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ।

77. ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋ-ਗੁਣਾ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੱਥ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਈ.ਡੀਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਇਨ ਕਵਾ ਗੈਰ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤ ਹੈ, ਈਡੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ; ਜਾਂ ਵਿਕਲਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ (ii) ਕਿ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਅੰਤਰ-ਵਿਰੋਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੌਜੂਦ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

78. ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੱਥ ਦੀ ਹੋਂਦ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼ੌਕੀਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦੇਸਾ ਸਿੰਘ 16 ਅਤੇ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [17] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

[16] **(1970) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ881** [17] **(2007) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ732**

79. ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਵਿਰੋਧ ਹਨ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਈ.ਡੀ[19] ਰਾਹੀਂ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਬਨਾਮ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ 18 ਅਤੇ ਪਾਰਵਤੀ ਕੋਲੂਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

80. ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਕਾਰਤੀ ਪੀ. ਚਿਦੰਬਰਮ ਦੀ 2022 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 219 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 25.08.2022 ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ।

81. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਟੈਗ ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ 20, ਥਾਮਸ ਫਰੈਂਕੋ ਰਾਜੇਂਦਰ ਦੇਵ 21 ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਕਾਂਤਾਰੂ ਰਾਜੀਵਾਰੂ (ਧਰਮ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਮੁੜ-9 ਜੇ ਵਿੱਚ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। .) ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਅਨ ਯੰਗ ਲਾਇਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ 22, ਅਸਗਰ ਅਲੀ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ 23 ਅਤੇ ਦਾਊਦੀ ਬੋਹਰਾ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ 24।

82. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਦੋਂ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪੈਕ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਲਾਤੀਨੀ ਮੈਕਸਿਮ ਸਬਲੈਟੋ ਫੰਡਾਮੈਂਟੋ ਕੈਡਿਟ ਓਪਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ "ਜੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਾਰੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਿਣਾਮੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ: (i) ਬਦਰੀਨਾਥ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ [25]; (ii) ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੁਤੇਨਕਾਵੂ ਐਨ.ਐਸ.ਐਸ. ਕਰਮਯੋਗਮ [26];ਅਤੇ (iii) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ27।

[18] 2022 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀਐਨਲਾਈਨ ਡੇਲ 514 [19] ਸੀ ਆਰ ਐੱਲ. ਅਪੀਲ ਨੰ .1254 / 2022 ਡੀਟੀਟੀਐਸ 16.08.2022 ਦਾ ਨੰਬਰ 1310103..05.2022 [22] (2020) ਸੀਸੀਸੀ ਐਸ.ਸੀ ਨਲਾਈਨ ਸੀਸੀ 6 ਐਸ ਸੀ ਸੀ ਪੀ ਐਸ ਸੀ ਐਸ ਸੀ 695 24 2023 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀਐਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ 129 [25] (2000) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ395 [26] (2001) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ191 [27] (2011) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ770

83. ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਏ. ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸੁੰਦਰਮ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਤਰਕ ਅਪਣਾਇਆ। ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ: -

(i) ਕਿ ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ;

(ii) ਕਿ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

(iii) ਕਿ ਈ.ਡੀਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(iv) ਕਿ ਈ.ਡੀਦਾ ਹੁਕਮ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦਾ;

(v) ਇਸ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 66(2) ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਉਸ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ;

(vi) ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਤੱਥ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ;

(vii) ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਧਾਰਾ 50 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ;

(viii) ਕਿ ਧਾਰਾ 50(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ;

(ix) ਕਿ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;

(x) ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਈਡੀ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ; ਅਤੇ

(xi) ਇਸ ਲਈ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

84. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਏ. ਸੁੰਦਰਮ, ਨੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੁਣ ਬਹਿਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਫਲ ਪਾਰਟੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਣਗੌਲਿਆ ਹੁਕਮ. ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਉੱਤਰੀ ਰੇਲਵੇ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ, ਜੋਧਪੁਰ ਬਨਾਮ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਰਾਜਸਥਾਨ, ਜੈਪੁਰ [28] ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

85. ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ:

(i) ਕਿ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਗਲੋਬਲ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ;

(ii) ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਾਲਰਮੋ ਅਤੇ ਵਿਏਨਾ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(iii) ਕਿ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਐਕਸ਼ਨ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ 29 ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ;

(iv) ਉਪਰੋਕਤ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਐੱਫ ਏ ਟੀ ਐੱਫਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ, ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਐਂਟੀ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਆਪਸੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਵਿੱਤ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ;

(v) ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਕਰਕੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

(vi) ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;

(vii) ਕਿ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਵਿੱਚ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਹਰ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

(viii) ਕਿ ਚੈਰੀ 'ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਕੱਟਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ;

(ix) ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦਾ ਬੱਦਲ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ;

(x) ਕਿ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਬਾਈਡਿੰਗ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਤਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਰਥ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

(xi) ਕਿ ਸਟ੍ਰੀਟ ਟ੍ਰਾਮਵੇਜ਼ ਬਨਾਮ ਲੰਡਨ ਕਾਉਂਟੀ ਕਾਉਂਸਿਲ [30] ਅਤੇ ਰੈਂਡਕਲਿਫ ਬਨਾਮ ਰਿਬਲ ਮੋਟਰ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ [31] ਵਰਗੀਆਂ ਤਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ, ਸਾਡੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ;

[28] (1967) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 476 [29] ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਐੱਫ ਏ ਟੀ ਐੱਫ " [30] (1898) ਏ.ਸੀ 375 (378)[31] (1939) ਏ.ਸੀ 215 (245)

(xii) ਜੋ ਕਿ ਸਾਕਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ 32 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਰੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਢਾਲਣ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ;

(xiii) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਾਊਦੀ ਬੋਹਰਾ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਘੱਟ ਕੋਰਮ ਦਾ ਬੈਂਚ ਵੱਡੇ ਕੋਰਮ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ;

(xiv) ਜੋ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਜੌਨ ਰੌਬਰਟਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਉਦਾਹਰਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਝਟਕਾ ਹੈ';

(xv) ਕਿ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਸ਼ੱਕੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸੰਭਵ ਹੈ;

(xvi) ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਬੰਬਈ, ਦਿੱਲੀ, ਝਾਰਖੰਡ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਸਮੇਤ ਕਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ

(xvii) ਕਿ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਕਰਨਾ ਜਦੋਂ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਉਤਾਰ ਦੇਵੇਗਾ।

86. ਅਸੀਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਏ. ਸੁੰਦਰਮ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ ਨਾਮਕ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਤਿੰਨੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ-ਪੱਖੀ ਰਣਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਈ.ਡੀ. ਇਹ ਤਿੰਨ-ਪੱਖੀ ਰਣਨੀਤੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

(i) ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣਾ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ (ਸ਼੍ਰੀ ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ ਦੁਆਰਾ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਣਾ;

(ii) ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਣਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਸੀਏ ਸੁੰਦਰਮ ਦੁਆਰਾ) ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ; ਅਤੇ

(iii) ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ, ਪਰ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਬਚਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ (ਸ਼੍ਰੀ ਲੂਥਰਾ ਦੁਆਰਾ)।

[32] **(2004) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ518** [33] **(2005) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ673**

87. ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਹਨ:-

(i) ਭਾਵੇਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਬੁਨਿਆਦੀ/ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੱਥ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਈਡੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰੋ?

(ii) ਕੀ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਟੈਗ ਕਰੇ ਜਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰੇ। ਰਿਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ?

88. ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਲੱਭਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਆਫਿਸ ਔਨ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕ੍ਰਾਈਮ 34, ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚੁਣੌਤੀ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਯੂ.ਐਨ.ਓ.ਡੀ.ਸੀ ਨੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਗਲੋਬਲ ਜੀਡੀਪੀ (ਯੂ.ਐਸ $2.6 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ) ਦੇ 5% ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਲਾਨਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਖਰਚਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਗਲੋਬਲ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਭਗ $500 ਬਿਲੀਅਨ (ਆਈ ਐਨ ਆਰ 40 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ) ਸਾਲਾਨਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2011 ਵਿੱਚ "ਇੰਡੀਆਫੋਰੈਂਸਿਕ" ਨਾਮ ਨਾਲ ਪੁਣੇ ਸਥਿਤ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਅਕਾਊਂਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ "ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ" ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਕਨਾਮਿਕ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੇ 17.07.2011 ਦੇ ਆਪਣੇ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪੈਸਾ 2001-2010 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ 18,86,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮਈ 2011 ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿਰੁਧ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ (ਯੂ ਐਨ ਸੀ ਏ ਸੀ) ਵਿੱਚ 160 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਜੋ ਇਸ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਸਨ।

89. ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਲਗਭਗ ਛੇ ਦਹਾਕੇ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

(i) 1961 ਵਿੱਚ, ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਉੱਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਾਲ 1972 ਦੇ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

[34] **ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਯੂ.ਐਨ.ਓ.ਡੀ.ਸੀ"**

(ii) 1971 ਵਿੱਚ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(iii) 1974 ਵਿੱਚ, ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ ਹਰਸਟੈਟ ਬੈਂਕ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਕਵਿਡੇਸ਼ਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਵਾਪਰਿਆ, ਕਈ ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਹਰਸਟੈਟ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਪਰ ਸਮਾਂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਤਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਹਰਸਟੈਟ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਬੈਲਜੀਅਮ, ਕੈਨੇਡਾ, ਫਰਾਂਸ, ਜਰਮਨੀ, ਇਟਲੀ, ਜਾਪਾਨ, ਨੀਦਰਲੈਂਡ, ਸਵੀਡਨ, ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ, ਯੂਕੇ ਅਤੇ ਯੂਐਸਏ ਨਾਮਕ ਜੀ-10 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੈਸਲ ਕਮੇਟੀ ਆਨ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੁਪਰਵੀਜ਼ਨ (ਬੀ.ਸੀ.ਬੀ.ਐਸ) ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(iv) ਦਸੰਬਰ 1988 ਵਿੱਚ, ਦੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਇੱਕ ਸੀ ਯੂ ਐਨ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਅਗੇਂਸਟ ਇਲਿਸਿਟ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਇਨ ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ (ਜਿਸਨੂੰ ਵਿਏਨਾ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਇੱਕ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਸਰਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਲਗਭਗ ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਬੇਸਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਨੈਤਿਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਆਮ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜੋ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਿਰਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(v) 1989 ਵਿੱਚ, ਐਫਏਟੀਐਫ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਪੈਰਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਜੀ-7 ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ, ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ, ਫਰਾਂਸ, ਜਰਮਨੀ, ਇਟਲੀ, ਜਾਪਾਨ, ਯੂਕੇ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਐੱਫ ਏ ਟੀ ਐੱਫਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ 39 ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ 200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਨੇ ਐੱਫ ਏ ਟੀ ਐੱਫਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ।

(vi) 1990 ਵਿੱਚ, ਯੂਰਪ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਦ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਆਨ ਲਾਂਡਰਿੰਗ, ਸਰਚ, ਸੀਜ਼ਰ ਅਤੇ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੀਡਜ਼ ਫਰਾਮ ਕ੍ਰਾਈਮ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਟ੍ਰਾਸਬਰਗ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸੀਈਟੀਐਸ 141 ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਯੂਰਪ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ, ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰੀ ਵਿਧਾਨਕ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਸੀ।

(vii) ਡਰੱਗਜ਼ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ 'ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਗਲੋਬਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (ਜੀ ਪੀ ਐਮ ਐਲ) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 1987 ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਮੇਲਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਵਿੱਤ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ।

(viii) 15.11.2000 ਨੂੰ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਗਠਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਦਸੰਬਰ 2000 (ਹੁਣ ਪਾਲਰਮੋ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਪਾਲਰਮੋ, ਇਟਲੀ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਸਿਆਸੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ। .

(ix) ਅਕਤੂਬਰ 31, 2003 ਨੂੰ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਾਸਭਾ ਨੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ 2005 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ।

(x) 8 ਤੋਂ 10 ਜੂਨ 1998 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਾਸਭਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਹਸਤਾਖਰਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ) ਨੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਸੰਸਦ ਨੇ 'ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਐਕਟ, 2002' (ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏ2002) ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ 1 ਜੁਲਾਈ 2005 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਹੈ। 2009 (01.06.2009 ਤੋਂ) ਵਿੱਚ, ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2009 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਇਸਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2012 (15-02-2013 ਤੋਂ) ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(xi) ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਵਿਰੋਧੀ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਵਿੱਤ ਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਯੂ.ਐਨ.ਓ.ਡੀ.ਸੀ ਨੇ 2003 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, "ਮਾਡਲ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ, ਕ੍ਰਾਈਮ ਐਂਡ ਟੈਰਰਿਸਟ ਫਾਇਨਾਂਸਿੰਗ ਬਿੱਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ" ।

90. ਯੂ.ਐਨ.ਓ.ਡੀ.ਸੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਮੰਡਲ ਸਕੱਤਰੇਤ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ 2009 ਵਿੱਚ "ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ, ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਵਿੱਤ, ਰੋਕਥਾਮ ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਮਾਡਲ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ" ਦਾ ਇੱਕ ਅਪਡੇਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੰਸਕਰਣ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ 2009 ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ

ਪੀਐਮਐਲਏ ਨੂੰ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

91. ਮਾਡਲ ਲਾਅ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵੈ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ 'ਤੇ ਡਰਾਫਟ ਨੋਟ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਜੁਰਮ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰੈਡੀਕੇਟ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਫਸਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਸਵੈ-ਲੈਂਡਰਿੰਗ:

"ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਸਨੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਗਾਊਂ ਅਪਰਾਧ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਵਿਯੇਨ੍ਨਾ ਅਤੇ ਪਲੇਰਮੋ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨਾਂ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਲਈ ਅਪਰਾਧੀ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੋਵੇਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਘਰੇਲੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸਨੇ ਅਪਰਾਧੀ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਸ਼ਲੀਲ ਅਪਰਾਧ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਆਮ ਕਨੂੰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੇ ਜੋ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਲੈਂਡਰਿੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਉਪਬੰਧ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ "[ਟੀ]ਉਹ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਜੁਰਮ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗਾਊਂ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ" ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਡਰਾਫਟਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ" ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਾਧੂ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਜੋ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ "[ਟੀ] ਧਾਰਾ 3(2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਜੋਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।) - (5) ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪਰਾਧ (ਅਪਰਾਧਾਂ) ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ।

92. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਾਡਲ ਲਾਅ ਵਿੱਚ ਡਰਾਫਟ ਨੋਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ:

“ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ: ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਪਾਲਰਮੋ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਗਾਈਡ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਗਾਈਡ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ,

ਵਾਈ. ਬਾਲਾਜੀ ਬਨਾਮ ਕਾਰਤਿਕ ਦੇਸਾਰੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ.

ਚਾਰ ਆਮ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਚਰਣ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਲੋੜਾਂ ਹਨ:

1. ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ "ਉਹ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੂਪ ਜਾਂ ਕਿਸਮ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਕੀਮਤੀ ਧਾਤਾਂ ਜਾਂ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਜਾਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਨਕਦੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਥਾਂ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਦੇਖੋ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਪੈਰਾ 231, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਗਾਈਡ ਵਿੱਚ)। ਮਾਨਸਿਕ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪਰਿਵਰਤਨ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰਿਵਰਤਨ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਹ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਪੱਤੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਮਾਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਦੱਸੇ ਗਏ ਦੋ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣਾ ਜਾਂ ਭੇਸ ਕਰਨਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ (ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਖੁਦ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ) ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਮਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

2. ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣਾ ਜਾਂ ਭੇਸ ਦੇਣਾ। ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣਾ ਜਾਂ ਭੇਸ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਲਗਭਗ ਕੋਈ ਵੀ ਪਹਿਲੂ, ਜਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਇਸਲਈ ਇਹ ਭਾਗ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ। ਛੁਪਾਉਣਾ ਜਾਂ ਭੇਸ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਹ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਪਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸਲ ਕੁਦਰਤ ਇਸਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੁਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੂਲ ਭੌਤਿਕ ਮੂਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਮੂਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੂਜੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ, ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਛੁਪਾਉਣ ਜਾਂ ਭੇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਮੂਲ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਛੁਪਾਉਣ ਜਾਂ ਭੇਸ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ, ਲਾਗੂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ ਹੋਵੇ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਾ ਹੋਵੇ।

3. ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਂ ਕਮਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ,

ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣਾ ਜਾਂ ਵਰਤਣਾ, ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਭਿੰਨ ਹੈ ਜੋ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਮਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਰਸੀਦ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

4. ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼, ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ, ਉਕਸਾਉਣਾ, ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦੇਣਾ। ਜੁਰਮ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਜਾਂ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਹੈ: ਸਹਾਇਤਾ (ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਉਕਸਾਉਣਾ, ਸਹੂਲਤ) ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ (ਸਲਾਹ)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਾਜ਼ਿਸ਼, ਇੱਕ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਕਲਪ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ, ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਗਿਆਨ: ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਰੂਪ ਪਹਿਲਾਂ ਹਨ, ਗਿਆਨ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਗਿਆਨ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੈ (ਜਿਸ ਦਾ ਗਿਆਨ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ); ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਗਿਆਨ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਲਚਕਦਾਰ ਮਿਆਰ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਯੂ.ਐਨ.ਓ.ਡੀ.ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਆਓ ਹੁਣ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰੀਏ।

ਸਵਾਲ 1: ਭਾਵੇਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਬੁਨਿਆਦ/ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੱਥ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਈਡੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰੋ?

93. ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਗੀਤ ਦਾ ਆਮ ਵਿਸ਼ਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਸ਼ਲੀਲ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹੈ, ਈਡੀ ਲਈ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। . ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਉਹ ਕਮਾਈ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਲਾਂਡਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਿ ਈਡੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 50(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਈਡੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

94. ਇਹ ਝਗੜੇ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਘੋੜੇ ਦੇ ਅੱਗੇ ਗੱਡੇ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਗੇ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਲਈ, ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।

95. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਜੋ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"3. ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ।–ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਛੁਪਾਈ, ਕਬਜ਼ਾ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਬੇਕਾਬੂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ।–ਸ਼ੰਕਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ,—

(i) ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ, ਅਰਥਾਤ:-
(ਏ) ਛੁਪਾਉਣਾ; ਜਾਂ
(ਬੀ) ਕਬਜ਼ਾ; ਜਾਂ
(ਸੀ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ; ਜਾਂ
(ਡੀ) ਵਰਤੋਂ; ਜਾਂ
(ਈ) ਬੇਦਾਗ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ; ਜਾਂ
(ਐੱਫ) ਬੇਲੋੜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ;

(ii) ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਛੁਪਾਉਣ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਕਾਬੂ ਸੰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਨੰਦ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੇਕਾਬੂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।

96. ਜੇਕਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 3 ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ (ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 3 ' ਪੀ ' ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ) ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਵਿਅਕਤੀ; (ii) ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ; ਅਤੇ (iii) ਉਤਪਾਦ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਹਨ, (i) ਜਿਹੜੇ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਜਾਂ (ii) ਉਹ ਜੋ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਜਾਂ (iii) ਉਹ ਜੋ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਹਨ; ਜਾਂ (iv) ਉਹ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਛੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ (i) ਛੁਪਾਉਣਾ; (ii) ਕਬਜ਼ਾ; (iii) ਪ੍ਰਾਪਤੀ; (iv) ਵਰਤੋਂ; (v) ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ; ਜਾਂ (vi) ਅਣਪਛਾਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਤਪਾਦ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 3 "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ" ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦ ਵਜੋਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।

97. ਧਾਰਾ 3 ਸੰਬੋਧਿਤ ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਅਰਥਾਤ (i) ਵਿਅਕਤੀ; (ii) ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ; ਅਤੇ (iii) ਉਤਪਾਦ, ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੀਜੇ ਪਹਿਲੂ ਅਰਥਾਤ “ਉਤਪਾਦ” , ਜਿਸਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 “ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ” ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਇੱਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇਸਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(1)(ਯੂ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

2. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ। - (1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਦਰਭ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, -

Xxx xxx xxx

(ਯੂ) "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਲਈ ਗਈ ਜਾਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੇਸ਼, ਫਿਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ;

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ।–ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ" ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੀ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ;" **98.** ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਣੂ ਬਣਤਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਹਨਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ

ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪਾਵਾਂਗੇ ਕਿ (i) ਧਾਰਾ 120 ਬੀ, 419, 420, 467 ਅਤੇ 471 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹਨ;ਅਤੇ (ii) ਕਿ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਅਤੇ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

99. ਤਿੰਨੋਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇੱਥੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਜਨਤਕ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਲੈ ਕੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 95 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦਾ ਪੈਸਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 2(1)(ਯੂ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ 'ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ' ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਕੋਈ ਰਾਕੇਟ ਸਾਇੰਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਹੀ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਝੂਠੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਤੋਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਉੱਥੇ ਛੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਹਨ, (i) ਛੁਪਾਉਣਾ; (ii) ਕਬਜ਼ਾ; (iii) ਪ੍ਰਾਪਤੀ; (iv) ਵਰਤੋਂ; (v) ਬੇਦਾਗ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ (vi) ਬੇਦਾਗ ਸੰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, "ਪ੍ਰਾਪਤੀ" ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ. ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੀ "ਵਰਤੋਂ" ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ "ਵਰਤੋਂ" ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਛੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।

100. ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਵਿਅਕਤੀ; (ii) ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ; ਅਤੇ (iii) ਉਤਪਾਦ। ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। (i) ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ; (ii) ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਗ਼ੀ ਧਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ; ਅਤੇ (iii) ਅੱਜ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੇ ਪੈਸੇ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ, ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਪੈਸਾ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

101. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਥ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ ਹੈ।

102. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ

ਕਤਲ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕਿਸੇ ਭਾੜੇ ਦੇ ਕਾਤਲ ਦੁਆਰਾ ਲਾਭ ਜਾਂ ਕਤਲ ਲਈ ਕਤਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਕਰਨਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਸਿਆਮੀ ਜੁੜਵਾਂ ਵਰਗਾ ਹੈ।

103. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(1)(V) ਵਿੱਚ "ਸੰਪੱਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"2. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ।–(1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਦਰਭ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ,—

Xxx xxx xxx

(v) "ਸੰਪੱਤੀ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਹਰ ਵਰਣਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਸੰਪੱਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ, ਚੱਲ ਜਾਂ ਅਚੱਲ, ਮੂਰਤ ਜਾਂ ਅਟੁੱਟ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਜਾਂ ਸੰਪੱਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸਥਿਤ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਯੰਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ;

ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ।–ਸ਼ੰਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਥੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਸੰਪੱਤੀ" ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ;

104. ਇਸਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਅਟੁੱਟ ਸੰਪੱਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਧਾਰਾ 2(1)(ਯੂ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਈ.ਡੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੁਨਿਆਦੀ/ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ (i) ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ; (ii) ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ (iii) ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ। ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਕਾਲੇ ਧਨ ਨੂੰ ਸਫੈਦ ਬਣਾਉਣਾ

105. ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ 29.07.2021 ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਮੰਗਣ ਦੁਆਰਾ ਮੱਛੀ ਫੜਨ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਗਰਮੀ ਅਤੇ ਧੂੜ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸ਼ਲੀਲ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਸਮਝਿਆ ਜਾਏਗਾ ਜੇ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ

106. 29.10.2015 ਨੂੰ ਦੇਵਸਾਗਯਾਮ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਦਸ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੀ, ਪਰ ਮੰਤਰੀ, ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ 07/08.03.2016 ਨੂੰ, ਇੱਕ ਗੋਪੀ ਨੇ

ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਭਰਾ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੁੱਲ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਗੋਪੀ ਨੇ ਫਿਰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ 2016 ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਓ.ਪੀ. ਨੰ.7503 ਦਾਇਰਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ 20.06.2016 ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 173(2) ਅਧੀਨ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ 13.06.2017 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ. ਗਣੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੁਆਰਾ 09.09.2017 ਨੂੰ 2017 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 298 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ, 07.06.2018 ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਅਰੁਲਮਣੀ ਨੇ 13.08.2018 ਨੂੰ 2018 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 344 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 12.04.2019 ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

107. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਆਰ.ਬੀ. ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, 27.11.2019 ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, 2015 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 441 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਚਾਰਜ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 173(8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

108. ਲਗਭਗ ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਨਕਦ ਘੁਟਾਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਪੁਲੀਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ

109. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਲਈ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਸਭ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਈਡੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁਤਰਮੁਰਗ ਵਰਗੀ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਘੁਟਾਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਵੱਡਾ ਪੈਸਾ ਕਿੱਥੇ ਅਤੇ ਕਿਸ ਕੋਲ ਗਿਆ, ਇੱਕ ਅਣਸੁਣੀ ਗੱਲ ਹੈ।

110. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਈਡੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ (i) ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ; (ii) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ; ਅਤੇ (iii) ਰੱਦ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ, ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੱਥੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਈਡੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ।

111. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਹੁਣ ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ 'ਤੇ ਅੱਪਲੋਡ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ 2016 ਵਿੱਚ, ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਔਨਲਾਈਨ ਅਪਲੋਡ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਸਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਟਰੈਕਿੰਗ ਨੈਟਵਰਕ ਅਤੇ ਸਿਸਟਮ, ਜੋ 'ਸੀਸੀਟੀਐਨਐਸ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ

112. ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੂਚਨਾ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਈਡੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰੇ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ "ਪ੍ਰਾਪਤੀ" ਇੱਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ ਜੋ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਉਤਪੰਨ "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕਿ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮੱਛੀ ਫੜਨ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

113. ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਈਡੀ ਦੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇੱਕ ਸਵੈ-ਸੇਵੀ ਦਲੀਲ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਈ.ਡੀ ਕਿਸੇ ਅਗਾਊਂ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਹੋਣ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਈਡੀ 'ਤੇ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਡਰਾਮਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੱਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਈਡੀ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 2016 ਤੋਂ 2021 ਤੱਕ ਲੰਬੀ ਰੱਸੀ ਦੇਣ ਲਈ ਈਡੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

114. ਇਸ ਲਈ, ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਲੀਲਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਿਰ ਹਨ।

ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 2: ਕੀ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਟੈਗ ਕਰੇ ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰੇ। ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ?

115. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੇ ਵਿਵਾਦ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ।

116. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 2022 ਦੀ ਰੀਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 219 ਵਜੋਂ ਰਿਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟਿਸ, ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ, ਜੇਕਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਾ

ਸਿਰਫ ਨਿਆਂਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਤਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਪਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂਚਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਠੱਪ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, 25.08.2022 ਨੂੰ 2022 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.) ਨੰ. 219 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਦੋ ਮੁੱਦੇ (i) ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਈ.ਸੀ.ਆਈ.ਆਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ; ਅਤੇ (ii) ਸਬੂਤ ਦੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਰਿਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪਿਗੀਬੈਕ ਰਾਈਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

117. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 01.09.2022 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਸਿਰਫ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਈਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਦਲੀਲ ਦੇਣ। ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।

118. ਇਸ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਣ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

119. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮਿਤੀ 01.09.2022 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਈਡੀ ਹੁਣ ਉਸ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹੇ ਗਏ ਸਨ।

ਭਾਗ-III (ਅਨੁਮਾਨਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਈ.ਡੀ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ)

120. ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ, ਈ.ਡੀ ਨੇ 29.07.2021 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਈਡੀ ਨੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ, ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। 09.11.2021 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਐਫਆਈਆਰ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਬਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। , ਆਦਿ, ਪਰ ਅਣ-ਨਿਸ਼ਾਨਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

121. ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਈਡੀ ਨੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 30.03.2022 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਈ.ਡੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮ, 2019 ਦੇ ਨਿਯਮ 237 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਕਾਪੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਕਿ 2021 ਦੇ ਸੀਸੀ ਨੰਬਰ 24 ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 173(8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਐਮ. ਕਾਰਤੀਕੇਯਨ (ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 3) ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

122. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਯਮ, 2019 ਦੇ ਨਿਯਮ 231(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 187235 ਦੀ ਧਾਰਾ 65ਬੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ ਦਲੀਲਾਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹਨ। . ਨਿਯਮ 231 ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਨਿਯਮ 231(3) ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਣ-ਨਿਸ਼ਾਨਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜੋ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਈਡੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 237 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹੀ ਕਾਪੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ 231(3) ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

123. ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65ਬੀ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿਵੇਂ ਉਠਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 65 ਬੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਈ.ਡੀਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ **124.** ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਸ ਲਈ, 2022 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਓਪੀ ਨੰ. 5726 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 30.03.2022 ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਗ - IV (ਅੱਗੇ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦਾ ਵਾਧਾ)

125. ਵਾਈ. ਬਾਲਾਜੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਟੇਬਲਰ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 27.11.2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ 2017 ਦੇ ਸੀ.ਸੀਨੰਬਰ 3627 ਵਿੱਚ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ

[35] **ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਸਬੂਤ ਐਕਟ"**

ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 01.11.2021 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਬੇਅਸਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਗਲੇਰੀ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਦੀ ਹੋਣੀ ਤੋਂ ਚਿੰਤਤ ਪੀੜਤਾ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਮਾਂਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ, ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, 2017 ਦੇ ਸੀਸੀ ਨੰਬਰ 3627 ਵਿੱਚ 08.03.2021 ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 173(8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੁਣ 2021 ਦੀ ਸੀਸੀ ਨੰਬਰ 24 ਬਣ ਗਈ ਹੈ।

126. ਇਸ ਲਈ, ਮਿਤੀ 27.11.2019 ਅਤੇ 01.11.2021 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੰਟੈਂਪਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ

127. ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ (i) ਕਿ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸੀ.ਸੀ. ਨੰ. ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਈ ਹੈ। 2021 ਦਾ 25; (ii) ਕਿ ਦੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਨ; ਅਤੇ (iii) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧੂਰੀ ਸੀ।

128. ਰਾਜ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਤਿਵਾੜੀ ਨੇ ਰਾਜ ਲਈ ਏ.ਏ.ਜੀ. ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੇ ਸਟੇਅ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਕਾਰਨ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 01.09.2022 ਅਤੇ 31.10.2022 ਦੇ ਦੋ ਅਹਿਮ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗਾ।

129. ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਕਥਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਕਥਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੂਰਾ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਮੈਚ ਦਾ ਨਿਕਲਿਆ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪਛਾਣਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਕੌਣ ਕਿਸ ਟੀਮ ਲਈ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 08.09.2022 ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 31.10.2022 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 31.10.2022 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਕੱਲੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਜਾਂਚ ਦਾ ਭਵਿੱਖੀ ਤਰੀਕਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਨਾਲ, ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ

ਆਈ.ਏ.ਨ. 2023 ਦਾ 26257

130. ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਦੇ ਗਠਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਾਈ. ਬਾਲਾਜੀ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 08.09.2022 ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਸਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਜੋ ਉਮੀਦ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਪੱਕਾ ਹੈ।

131. ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, (i) ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ; ਅਤੇ (ii) ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

132. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਸਾਰਾ ਦੋਸ਼ ਇਕੱਲੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਕਈ ਸਹਿਭਾਗੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਆਈ.ਏ. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਗਲਤ ਖੇਡ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਈ.ਏ. 2023 ਦਾ ਨੰਬਰ 26257 ਉਪਰੋਕਤ ਅਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

133. ਸਮੁੱਚੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਹੈ:

ਵਾਈ. ਬਾਲਾਜੀ ਬਨਾਮ ਕਾਰਤਿਕ ਦੇਸਾਰੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ

(i) ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 31.10.2022 ਦੇ 2021 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਓ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 15122 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਡੀ ਨੋਵੋ ਜਾਂਚ ਲਈ ਉਕਤ ਮੂਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰੇਗੀ।

(ii) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮਿਤੀ 01.09.2022 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਆਰਡਰ ਮਿਤੀ 01.09.2022 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਿੰਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(iii) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 30.03.2022 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(iv) ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਸੰਬੰਧੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 27.11.2019 ਅਤੇ 01.11.2021 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗਾ ਅਤੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਰ/ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰੇਗਾ।

(v) ਕੰਟੈਂਪਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਆਈ.ਏ. 2023 ਦੇ ਨੰਬਰ 26257 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ(ਜ਼), ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦਾ ਵੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਦੀ **ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ**

(ਸਹਿਯੋਗੀ: ਸ਼ੇਵਾਲੀ ਮੋਂਗਾ, ਐਲਸੀਆਰਏ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ADITYA MAHAJAN ADVOCATE